

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

par dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikas piemērošanu

saskaņā ar Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regulas (ES) 2017/460, ar ko izveido tīkla kodeksu par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām 26. un 28.pantu

2019.gada 8.augusts

Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

Konsultāciju dokumenta kopsavilkums un tiesiskais pamatojums	3
I Dabasgāzes pārvades sistēmas tehniskie raksturlielumi	4
1) Latvijas dabasgāzes pārvades sistēma	4
2) Reģionālās dabasgāzes pārvades sistēmas attīstība	6
II Ierosinātās atsaucenes cenās metodikas apraksts	7
1) FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma	7
2) Atsaucenes cenās metodikas izvēle	11
3) Tarifu aprēķināšanas metodikas vispārīgie nosacījumi	12
4) Atsaucenes cenās metodikā izmantotie izmaksu faktori	13
5) Ieejas-izejas ieņēmumu sadalījums	13
6) Jaudbāzētu un resursbāzētu ieņēmumu sadalījums	13
7) Pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas mehānisma izvēle	14
8) Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas	17
III Atlaides, reizinātāji un sezonālie faktori	19
1) Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifiem piemērojamā atlaide	20
2) Reizinātāji	21
3) Sezonālais faktors	23
IV Provizorisks dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi	24
1) Prognozētā ieejas un izejas punktu jauda un pārvadītie dabasgāzes apjomi	24
2) Provizorisks gada jaudas produktu tarifu aprēķins	26
3) Provizorisks īstermiņa jaudas produktu tarifu aprēķins	30
4) Izmaksu sadalījuma novērtējums	30
V Ierosinātās atsaucenes cenās metodikas novērtējums	32
VI Ierosinātās atsaucenes cenās metodikas un pēc jaudas svērtā attāluma atsaucenes cenās metodikas salīdzinājums	34
VII Pārvades sistēmas operatora atļautie ieņēmumi	35
1) Jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas	35
2) Kapitālas izmaksas	36
3) Pārvades sistēmas regulējamo aktīvu bāze (RAB)	36
4) Kapitāla atdeves likme	36
5) Indikatīvie atļautie ieņēmumi	37
6) Vienkāršots tarifu modelis	38
Pielikumi	39

Konsultāciju dokumenta kopsavilkums un tiesiskais pamatojums

Konsultāciju dokuments par dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikas piemērošanu (turpmāk – Konsultāciju dokuments) sagatavots, pamatojoties uz Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regulas (ES) 2017/460, ar ko izveido tīkla kodeksu par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām (turpmāk – TAR NC) 26. un 28.pantu. Konsultāciju dokumenta mērķis ir uzzināt ieinteresēto personu viedokli par dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikas piemērošanu un dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem Latvijā.

Saskaņā ar Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹daļu pārvades sistēmas operators sniedz pārvades pakalpojumu par regulatora noteiktajiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis attiecīgais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta regulatora atļauja. Likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka regulators nosaka tarifu aprēķināšanas metodiku, un 25.panta pirmā daļa noteic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja pienākumu sniegt regulatoram tā pieprasīto informāciju regulatora noteiktajā laikā un kārtībā.

Konsultāciju dokumentā tiek aprakstīts un detalizēti skaidrots Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) padomes 2019.gada 3.jūlija lēmums Nr.1/10 "Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika", kurš pieņemts un tiek piemērots, ņemot vērā TAR NC prasības. Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi tiek aprēķināti, izmantojot pastmarkas atsauces cenas metodiku, kas paredz, ka visos dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas punktos un visos izejas punktos tiek piemēroti vienādi tarifi neatkarīgi no to atrašanās vietas dabasgāzes pārvades sistēmā. Pastmarkas metodika izvēlēta, jo tā ir vienkārša, kā arī veicina ekonomisko efektivitāti un konkurenci dabasgāzes tirgū.

Pirms minētā lēmuma pieņemšanas Regulators organizēja Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikas projekta publisko konsultāciju. Publiskā konsultācija ilga no 2019.gada 31.maija līdz 13.jūnijam. Informācija par ieinteresēto personu sniegtajiem atzinumiem ir pieejama Regulatora tīmekļvietnē¹.

Atbilstoši TAR NC 26. un 28.pantā noteiktajam bez ierosinātās atsauces cenas metodikas (dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikas) Konsultāciju dokumentā tiek sniegta informācija par provizoriskajiem dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem, reizinātājiem un sezonālo faktoru, kuri ietekmē īstermiņa jaudas produktu tarifu lielumu, un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora atļautajiem ieņēmumiem, kas atgūstami no minētajiem tarifiem, laika periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim.

Norādāms, ka konsultējamie dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi ir indikatīvi un nav saistoši Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram un dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājiem.

Visi dabasgāzes tirgus dalībnieki ir aicināti sniegt savus komentārus par Konsultāciju dokumentu.

Priekšlikumus un komentārus par Konsultāciju dokumentu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā vai elektroniskā formā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, līdz 2019.gada 9.oktobrim.

¹ <https://www.sprk.gov.lv/index.php/content/publiskas-konsultacijas>

I Dabaszgāzes pārvades sistēmas tehniskie raksturlielumi

1) Latvijas dabaszgāzes pārvades sistēma

Latvijas dabaszgāzes pārvades sistēmu veido gāzesvadi, kuru darba spiediens ir virs 16 bāriem, palīgobjekti, priekšmeti un cita manta, kas nepieciešama dabaszgāzes pārvadei. Latvijas maģistrālie gāzesvadi ir daļa no Baltijas dabaszgāzes pārvades sistēmas.

Latvijas dabaszgāzes pārvades sistēmai ir trīs starpvalstu savienojumi. Dabaszgāzes komercuzskaite uz Latvijas–Lietuvas robežas tiek veikta Kiemenai (Lietuva) gāzes mērīšanas stacijā (turpmāk – GMS), uz Latvijas–Igaunijas robežas Karksi GMS (Igaunija). No Krievijas saņemtās un uz Krieviju padotās dabaszgāzes komercuzskaite tiek veikta Kernetu GMS. Piegādātās dabaszgāzes apjoms ir atkarīgs no pārrobežu starpsavienojumu (ieejas/izejas) punktos esošo GMS jaudas (skat. 1.tab.).

1.tabula

Dabaszgāzes pārvades sistēmas starpsavienojuma punktu tehniskā jauda 2018.gadā
(GWh/dienā)

Ieejas/izejas punkts	Ieejas tehniskā jauda	Izejas tehniskā jauda
Kiemenai (Latvija/Lietuva)	67,6	65,1
Karksi (Latvija/Igaunija) ²	0	73,08
Kerneti (Latvija/Igaunija)	188,5	105
Inčukalna pazemes gāzes krātuve	316	178

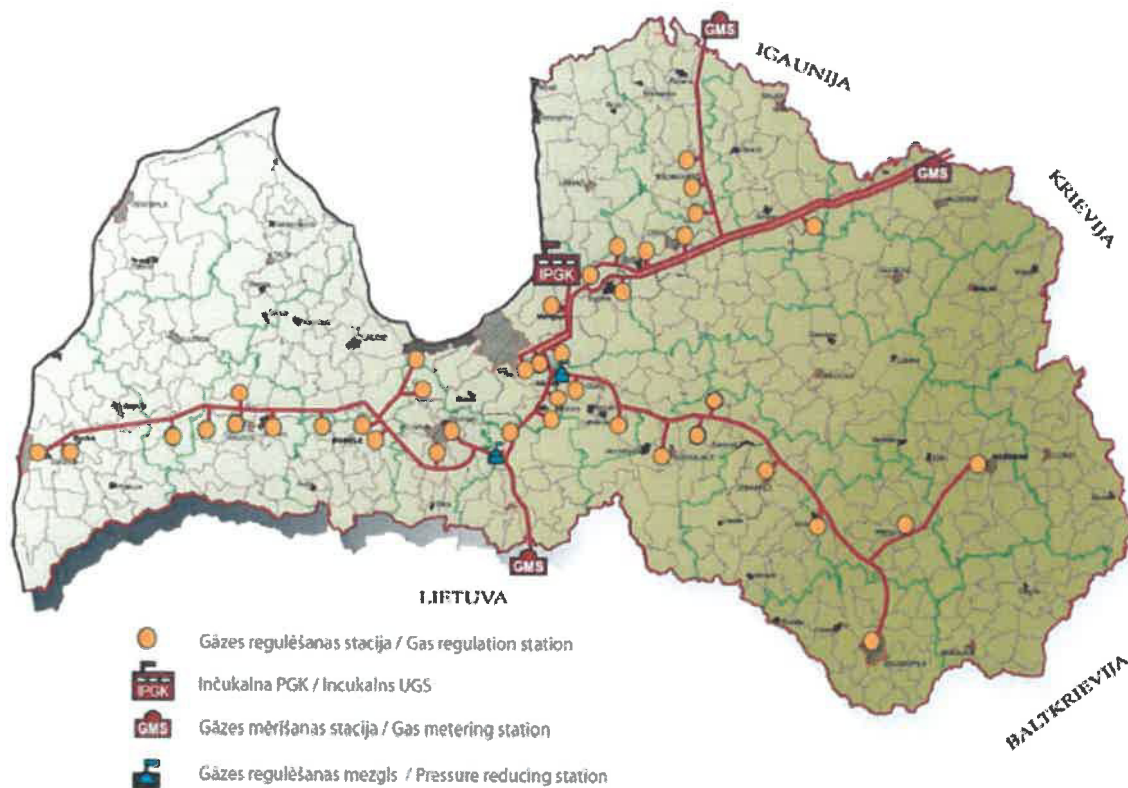
Ieejas plūsmas dabaszgāzes pārvades sistēmā tiek nodrošinātas arī no Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – PGK) izņemšanas sezonas laikā un ar virtuālo pretplūsmu iesūkņēšanas sezonas laikā.

Inčukalna PGK sāka darbu 1968.gadā. Dabaszgāzes krātuve izveidota porainā smilšakmens slānī aptuveni 700 m dziļumā, kuru sedz necaurīdīgu iežu slāņi. Dabaszgāzes iegulas zona ir 25 km². Aktīvās dabaszgāzes apjoms ir 24 219 000 MWh.

Inčukalna PGK spēja nodrošināt dabaszgāzes pārvades sistēmā nepieciešamās plūsmas ir tieši atkarīga no dabaszgāzes atlikuma krātuvē. Dabaszgāzes izņemšana no krātuves notiek, izmantojot spiedienu starpību slānī un maģistrālajā cauruļvadā, un attiecīgi dienas izņemšanas jauda ir atkarīga no krātuves piepildījuma. Inčukalna PGK maksimālā izņemšanas jauda 316 GWh/dienā var būt pieejama pie aktīvā dabaszgāzes apjoma virs 18 TWh. Ja krātuves piepildījums ir mazāks, dabaszgāzes izņemšanas jauda samazinās atbilstoši krātuves izņemšanas jaudas līknei. Piemēram, Inčukalna PGK tehniskā jauda 2018.gadā pie krātuves piepildījuma 13,5 TWh (56% no maksimālā piepildījuma) bija 246 GWh/dienā.

Dabaszgāzes piegāde virzienā no Pleskavas līdz Rīgai tiek nodrošināta pa diviem paralēliem gāzesvadiem ar diametru 700 mm, starp kuriem ir savienošās līnijas. Maģistrālie gāzesvadi ir veidoti staru veidā, kā tas ir redzams Latvijas dabaszgāzes pārvades sistēmas kartē (skat. 1.att.).

² Pēc Karksi GMS rekonstrukcijas 2020.gadā tās plānotā ieejas/izejas jauda – 105 GWh/dienā

1.att. Latvijas dabasgāzes pārvades sistēma

Viens maģistrālā gāzesvada zars iet Liepājas, bet otrs – Daugavpils virzienā. 2005.gadā no maģistrālā gāzesvada ir izbūvēts atzars uz Rēzekni. Dabasgāzes pārvades sistēmas (maģistrālo gāzesvadu) kopējais garums ir 1188 km (skat. 2.tab.).

2.tabula

Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas raksturojums

Cauruļvads	Ekspluatācijā nodošanas gads	Garums, km	Diametrs, mm	Maksimālais spiediens, bāri
Rīga–Panevėža	1983	84,03	700	40
Iecava–Liepāja	1966	209,64	500/350	25
Pleskava–Rīga	1972	160,63	700	47
Izborska–Inčukalna PGK	1984	162,51	700	47
Rīga–Inčukalna PGKI	1967	41,75	700	40
Rīga–Inčukalna PGKII	1978	41,74	700	40
Rīga–Daugavpils	1988	203,00	500	25
Vireši–Tallina	1994	88,00	700	45
Upmala–Preiļi–Rēzekne	2001/2005	66,71	400/350	54
Atzari		130,06		
Kopā:		1188,07		

Pārvades sistēmu veidojošo gāzesvadu darba spiediens ir robežās no 28 līdz 45 bāriem. Lai pārvadītu dabasgāzi uz dabasgāzes sadales sistēmu Latvijā, tiek izmantotas 40 gāzes regulēšanas stacijas. Eksploatācijas drošības paaugstināšanai pārvades gāzesvados Rīga–Daugavpils un Iecava–Liepāja sākumos automatizētai darba spiediena samazināšanai ir izbūvēti gāzes reducēšanas mezgli.

2) Reģionālās dabasgāzes pārvades sistēmas attīstība

Baltijas valstu un Somijas dabasgāzes apgādes sistēmas nav savienotas ar kopējo Eiropas Savienības dabasgāzes pārvades sistēmu. Lai izveidotu savienojumu ar Eiropas Savienības dabasgāzes pārvades sistēmu, uzlabotu dabasgāzes apgādes drošību un dažādotu dabasgāzes piegādes avotus, Baltijas reģionā tiek īstenoti vairāki Eiropas kopējo interešu projekti (skat. 2.att.).

2.att. Baltijas reģionā īstenotie Eiropas kopējo interešu projekti

Igaunijas–Somijas starpsavienojums ("Balticconnector") savienos Somijas dabasgāzes pārvades sistēmu ar Baltijas valstu dabasgāzes pārvades sistēmām, radot nepieciešamo priekšnosacījumu vienotā Baltijas dabasgāzes tirgus izveidei. "Balticconnector" būvniecību plānots pabeigt 2019.gadā, un tā plānotā ieejas un izejas jauda ir 79 GWh/dienā.

Latvijas–Igaunijas starpsavienojuma (Karksi) uzlabošana ļaus organizēt dabasgāzes piegādes virzienā no Igaunijas uz Latviju un palielināt dabasgāzes plūsmas apjomu virzienā no Latvijas

uz Igauniju, kas būs svarīgi, lai nodrošinātu dabasgāzes plūsmas vienotajā Baltijas dabasgāzes tirgū un ļautu Igaunijas un Somijas tirgus dalībniekiem uzglabāt dabasgāzi Inčukalna PGK. Starpsavienojuma plānotā ieejas un izejas jauda ir 105 GWh/dienā. Starpsavienojuma uzlabošanu plānots pabeigt 2019.gadā.

Polijas–Lietuvas starpsavienojuma (turpmāk – GIPL) būvniecības mērķis ir savienot Polijas un Lietuvas dabasgāzes pārvades sistēmas, tādējādi nodrošinot Baltijas valsti un Somijas dabasgāzes pārvades sistēmu integrēšanu Eiropas Savienības dabasgāzes pārvades sistēmā un palielinot dabasgāzes apgādes drošumu reģionā. GIPL būvniecību plānots pabeigt 2021.gadā. Plānotā jauda virzienā uz Lietuvu ir 73,9 GWh/dienā, savukārt virzienā uz Poliju – 51,1 GWh/dienā.

Latvijas–Lietuvas starpsavienojuma uzlabošana ne vien ļaus nodrošināt lielāku dabasgāzes apjomu apmaiņu starp Latviju un Lietuvu, bet arī nodrošinās pietiekamu jaudu Latvijas pārvades sistēmā dabasgāzes plūsmām pēc reģionālā dabasgāzes tirgus izveidošanas. Saskaņā ar 2018.gadā veikto izpēti Latvijas–Lietuvas starpsavienojuma maksimālajai jaudai jābūt 125 GWh/dienā. Šāds jaudas palielinājums tiks panākts, palielinot maksimālo darba spiedienu Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmā līdz 50 bāriem, kā arī palielinot Kiemenai GMS jaudu un reorganizējot cauruļvadu sistēmu Panevėžas kompresoru stacijai Lietuvā. Projektu ir plānots pabeigt 2023.gadā.

Īstenojot Inčukalna PGK darbības uzlabošanas projektu, būtiski tiks samazināta atkarība starp izņemšanai pieejamo jaudu un dabasgāzes krājumiem krātuvē, kas būtiski uzlabos dabasgāzes apgādes drošumu, kā arī krātuves darbības efektivitāti, kas jo īpaši svarīgi būs vienotā Baltijas dabasgāzes tirgus apstākļos.

II Ierosinātās atsauces cenas metodikas apraksts

1) FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija (EK) Regulu Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (turpmāk – Regula 715/2009) tika ieviesta ieejas-izejas sistēmas koncepcija, tāpēc tagad dabasgāzes pārvades izmaksas vairs nav tieši piesaistītas konkrētam maršrutam, jo ieejas un izejas jaudu var noligt atsevišķi un sistēmas lietotāji dabasgāzi var transportēt no jebkura ieejas punkta uz jebkuru izejas punktu. Ieejas-izejas sistēma ir dabasgāzes sistēmas piekļuves modelis, kas ļauj sistēmas lietotājiem neatkarīgi rezervēt ieejas un izejas jaudas, tādējādi dabasgāzi transportējot caur zonām, nevis pa tradicionālajiem līgumceļiem (Regulas Nr.715/2009 19.apsvērumš). Ieejas-izejas sistēmas mērķis ir nodrošināt neatkarīgu un nepārtrauktu pielāgojamu ieejas-izejas jaudas izmantošanu neatkarīgi no izmantojamās sistēmas īpatnībām, pat dažādās dabasgāzes pārvades sistēmās, ko pārvalda dažādi dabasgāzes pārvades sistēmu operatori.

Eiropas enerģētikas politikas ilgtermiņa mērķis ir ilgtspējīga, droša un visiem pieejama enerģija. Lai sasniegtu šo mērķi, galvenā nozīme ir pilnībā integrētam Eiropas enerģijas tirgum ar aktīvu pārrobežu tirdzniecību un līdzdalību tirgos, kas nav ierobežoti vienas valsts robežās, bet gan raksturojas ar tirdzniecības centriem (*hubs*) un satelīttirgiem.

Pētījumā "Quo vadis ES gāzes tirgus regulatīvais satvars – Pētījums par Eiropas gāzes tirgus modeli"³ (turpmāk – Pētījums) norādīts, ka pašlaik piemērojamā ieejas-izejas pārvades tarifu sistēma rada tarifu "pankūku kalna" efektu (tarifu, kas tirgotājiem jāmaksā, ja dabasgāzes transportēšana tiek veikta caur vairākām zonu robežām, uzkrāšanos), tāpēc pārvades tarifu

³ European Commission, Directorate-General for Energy, Internal Energy Market. Quo vadis EU gas market regulatory framework – Study on a Gas Market Design for Europe. 2018, 214-215 p. https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/quo_vadis_report_16feb18.pdf

struktūru var uzskatīt par vienu no galvenajiem šķēršļiem visu Eiropas Savienību (turpmāk – ES) aptveroša integrēta dabasgāzes tirgus izveidē.

Pētījumā secināts, ka ES iekšējo pārrobežu tarifu noteikšana nulles līmenī palielina tirdzniecības zonu likviditāti un līdz ar to cenu izlīdzināšanos visā ES. Attiecīgi konkrēta pārvades sistēmas operatora ieņēmumu samazinājums būtu jākompensē, palielinot vai nu ES ieejas tarifus, vai iekšzemes izejas tarifus (vai kombinējot abus) un pārdalot ieņēmumus, izmantojot pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas (turpmāk – ITC) mehānismu.

Tādējādi var secināt, ka vienota ieejas-izejas sistēma, kas ietver vairākas ES dalībvalstis, sniegs lielāku sociālekonomisko labumu nekā atsevišķas dalībvalstu ieejas-izejas sistēmas.

FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma ir dabasgāzes sistēmas piekļuves modelis, kurā iesaistītas trīs valstis – Somija, Igaunija un Latvija. FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas izveides mērķis ir izmantot Pētījumā minētās, kā arī apjomradītās ekonomijas priekšrocības, tādējādi:

- veicinot dabasgāzes brīvu apriti reģionā un novēršot piegādes ceļu diskriminēšanu;
- samazinot šķēršļus jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai FinEstLat dabasgāzes tirgū un tādējādi veicinot konkurenci tirgū;
- nodrošinot lielāku tirgus likviditāti;
- uzlabojot esošās infrastruktūras izmantošanu un novēršot pārmērīgus ieguldījumus tajā;
- uzlabojot piegādes drošumu, izmantojot tirgus pasākumus;
- mazinot tarifu sistēmas sarežģītību un nodrošinot tarifu pārredzamību un paredzamību;
- nodrošinot augstāku cenu izlīdzināšanos (konverģenci) visā Baltijā un Somijā;
- samazinot lielāko dabasgāzes piegādātāju tirgus varu un palielinot Baltijas valstu un Somijas dabasgāzes tirgus neatkarību.

Konsultāciju kompānija "Baringa Partners" LLP (turpmāk – Baringa) veica pētījumu par vienotās Baltijas un Somijas dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas tarifu noteikšanas modeli Somijas–Baltijas gāzes tirgū⁴, lai FinEstLat valstu un Lietuvas regulatīvās iestādes varētu pieņemt pamatotu lēmumu par vispiemērotāko dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas modeli. Atbilstoši Baringa pētījuma rezultātiem, veidojot FinEstLat vienoto dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmu, ir jānodrošina šādas tās galvenās iezīmes:

- vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā nepastāv iekšējie starpsavienojuma punkti, tajā skaitā izejas punkts uz Inčukalna PGK un ieejas punkts no Inčukalna PGK;
- pastmarkas atsaucēs cenas metodiku piemēro katrā vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas valstī atsevišķi;
- vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos ir noteikti vienādi tarifi, izmantojot salīdzinošo novērtēšanu un pārvērtēšanu;
- dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma ieņēmumi, kas atgūti no ieejas punktu tarifiem, tiek sadalīti, izmantojot ITC mehānismu, proporcionāli katrā vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas valstī patērētajam dabasgāzes daudzumam;

⁴ www.sprk.gov.lv

- izejas punktu tarifi tiek noteikti, lai nodrošinātu, ka katrs pārvades sistēmas operators atgūst pārējos pārvades sistēmas pakalpojuma ieņēmumus, kas nav atgūti no ieejas punktu tarifiem;
- par nepārvades pakalpojumu ieņēmumiem katra vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izeja sistēmas valsts lemj atsevišķi.

Lai nodrošinātu sekmīgu ES vienotā iekšējā enerģijas tirgus darbību, ir radīts juridiski saistošs vienotu tehnisko un komerciālo noteikumu kopums, kas regulē piekļuvi Eiropas enerģētikas tīkliem un to izmantošanas kārtību. Dabasgāzes tirgus tiesisko regulējumu veido šādas ES direktīvas un regulas:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīva 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu;
- Regula 715/2009;
- Eiropas Komisijas 2014.gada 26.marta Regula (ES) Nr.312/2014, ar ko izveido tīkla kodeksu gāzes balansēšanai pārvades tīklos;
- Eiropas Komisijas 2015.gada 30.apriļa Regula (ES) 2015/703, ar ko izveido tīkla kodeksu par sadarbības un datu apmaiņas noteikumiem;
- Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regula (ES) 2017/459, ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas piešķiršanas mehānismu tīkla kodeksu un atceļ Regulu (ES) Nr.984/2013;
- TAR NC.

Minētā tiesiskā regulējuma prasības ir jāievēro katrā ES iekšējā enerģijas tirgus segmentā, tajā skaitā FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā.

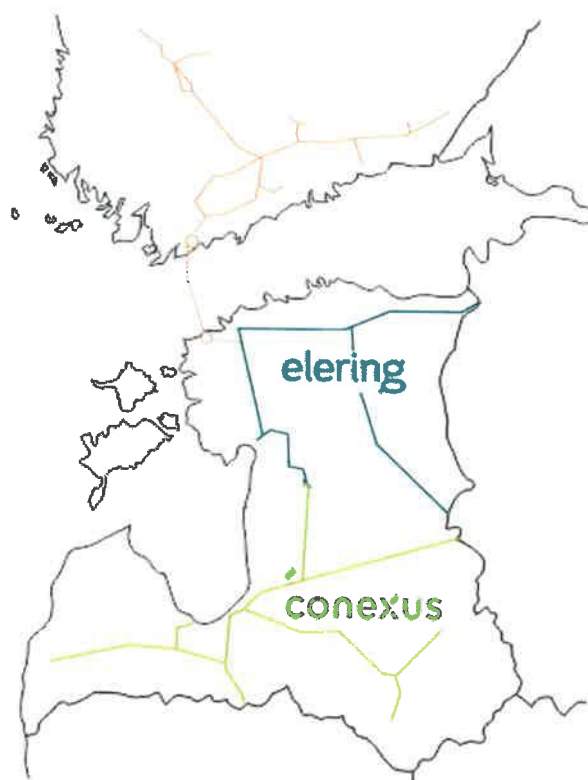
Vienotu dabasgāzes ieejas-izejas sistēmu raksturo vienotu noteikumu piemērošana. **Līdz ar to FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā ir jāpiemēro vienoti noteikumi attiecībā uz trešo personu piekļuvi pakalpojumiem, jaudas sadali un pārslodzes vadību, kā arī balansēšanu.**

Izstrādājot dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumus, kas piemērojami FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, jāņem vērā arī atšķirīgais dabasgāzes tirgus attīstības līmenis vienotajā sistēmā iesaistītajās valstīs. Ja Igaunijas un Latvijas dabasgāzes tirgi jau ir atvērti, tad Somijas dabasgāzes tirgus atvēršana ir paredzēta tikai 2020.gadā. Līdz ar to ir panākta vienošanās par pakāpeniskas pieejas izmantošanu, veidojot trīs valstu vienoto balansēšanas zonu.

Dabasgāzes tirgus attīstības līmeņa atšķirība nosaka to, cik lielā mērā valstis var īstenot vienotus dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumus. Līdz ar to, lai gūtu labumu no vienota dabasgāzes tirgus un veicinātu nacionālo dabasgāzes tirgu konvergenci, no 2020. līdz 2022.gadam ir paredzēts pārejas periods, kurā Somijas dabasgāzes tirgū attiecībā uz dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanu un balansēšanu ir paredzēti nedaudz atšķirīgi noteikumi. Šādu pieeju atbalsta Eiropas Komisija, attiecībā uz Igauniju uzsverot, ka, ņemot vērā plašāku Baltijas reģiona dabasgāzes tirgus integrāciju un Reģionālā gāzes tirgus koordinācijas darba grupas noteikto termiņu tās īstenošanai – līdz 2020.gadam, par kuru tika informēta arī Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojumu plāna (BEMIP) augsta līmeņa grupa, turpmāka elastība attiecībā uz tīkla kodeksu prasību īstenošanas laiku varētu būt pamatota, lai nodrošinātu to īstenošanu reģionālā līmenī⁵.

⁵ Eiropas Komisijas 2017.gada 22.maija vēstule Nr.ENER/DR/KRK/cs/s (2017)2311911

Pārejas periodā FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā tiks izveidotas divas balansēšanas zonas – vienotā Igaunijas un Latvijas balansēšanas zona un Somijas balansēšanas zona. Latvijas un Igaunijas vienotās balansēšanas zonas dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumu un balansēšanas noteikumu sabiedrisko apspriešanu organizēja Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas operators akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – AS "Conexus Baltic Grid") un Igaunijas dabasgāzes pārvades sistēmas operators "Elering" AS. Publiskā konsultācija ilga līdz 2019.gada 5.aprīlim. Publiskās konsultācijas materiāli ir pieejami AS "Conexus Baltic Grid" tīmekļvietnē⁶ un "Elering" AS tīmekļvietnē⁷. Noteikumi ir iesniegti Regulatoram un Igaunijas regulatoram saskaņotai apstiprināšanai, un tiem būtu jāstājas spēkā 2019.gada 1.novembrī. 2022.gadā, beidzoties pārejas periodam, ir paredzēta abu balansēšanas zonu apvienošana, izveidojot vienu FinEstLat balansēšanas zonu.

FinEstLat vienotajai dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmai sākot darboties 2020.gadā, dabasgāzes pārvades sistēmas lietotāji varēs brīvi rezervēt dabasgāzes pārvades sistēmas jaudu jebkurā ieejas un izejas punktā Somijā, Igaunijā vai Latvijā un transportēt dabasgāzi pāri šo trīs valstu robežām bez papildu maksājumiem, jo starp vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas valstīm vairs nepastāvēs komerciāli starpsavienojumu punkti. Dabasgāzes transportēšanai Latvijas un Igaunijas vienotajā balansēšanas zonā sistēmas lietotājs varēs noslēgt pārvades sistēmas pakalpojuma līgumu ar jebkuru no dabasgāzes pārvades sistēmas operatori, kuri darbojas vienotajā balansēšanas zonā. Dabasgāzes transportēšanai Somijas balansēšanas zonā sistēmas lietotājam būs jāslēdz dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma līgums ar Somijas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru.

⁶ <http://www.conexus.lv/aktualitates/latvijas-un-igaunijas-ieejas-izejas-sistemas-dabaszgazes-parvades-sistemas-lietosanas-noteikumu-un-balansesanas-noteikumu-sabiedriska-apsriesana>

⁷ <https://elering.ee/en/closed-consultations>

2) Atsauces cenas metodikas izvēle

TAR NC 6.panta 1. un 3.punkts noteic, ka atsauces cenas metodiku nosaka vai apstiprina valsts regulatīvā iestāde, pieņemot un publicējot pamatotu lēmumu pēc atsauces cenas metodikas galīgās apspriešanas saskaņā ar TAR NC 26.pantu. TAR NC neparedz nekādus noklusējuma noteikumus vai īpašas prasības ieejas-izejas sistēmām, kas aptver vairākas dalībvalstis, kurās darbojas vairāki pārvades sistēmas operatori. Tādēļ atbilstoši TAR NC 11.panta prasībām dabasgāzes pārvades sistēmu operatori, kas darbojas šādā ieejas-izejas sistēmā, vienu un to pašu atsauces cenas metodiku var piemērot kopīgi vai atsevišķi vai arī atšķirīgas atsauces cenas noteikšanas metodikas var piemērot atsevišķi.

Kā minēts iepriekšējā nodaļā, Baringa pētījumā tika secināts, ka FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā jāpiemēro pastmarkas atsauces cenas metodika katrā valstī atsevišķi. Secinājums tika izdarīts pētījuma pirmajā posmā, salīdzinot pastmarkas, jaudas svērtā attāluma un matricas atsauces cenas metodikas. Atsauces cenu salīdzināšanā tika vērtēta katras metodikas ietekme uz dabasgāzes tirgus darbību, uz dabasgāzes konkurētspēju un lietotāju labklājību, kā arī tika vērtēta metodikas vienkāršība un pārskaitījumu apjoms dabasgāzes pārvades sistēmu operatoru savstarpējo kompensāciju mehānisma ietvaros (tam jābūt iespējami mazākam).

Baringa veiktās analīzes un plašāka novērtējuma rezultāti liecina, ka pastmarkas atsauces cenas metodikai ir vairākas labas iezīmes (skat. 3.tab.).

3.tabula

Atsauces cenas metodiku salīdzināšanas rezultāti

Kritērijs	Pastmarkas atsauces cenas metodika	Pēc jaudas svērtā attāluma atsauces cenas metodika	Matricas atsauces cenas metodika
Ekonomiskā efektivitāte			
Ilgtermiņa lietotāju labklājības veicināšana			
Konkurences veicināšana			
Vienkāršība			
Izvairšanās no nozīmīgiem pārskaitījumiem starp valstu pārvades sistēmas operatoriem			

Piemēram, attiecībā uz vienkāršību, ekonomisko efektivitāti un konkurences kritērijiem pastmarkas atsauces cenas metodika ir saņēmusi augstāko novērtējumu. Tomēr, izmantojot pastmarkas atsauces cenas metodiku, būs nepieciešams veikt lielus pārskaitījumus ITC

mehānisma ietvaros, nodrošinot katram dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram paredzētos atļautos ieņēmumus. Līdz ar to pastmarkas atsaucē cenās metodikai ir noteikts zemākais novērtējums attiecībā uz kritērija "Izvairīšanās no nozīmīgiem pārskaitījumiem starp valstu pārvades sistēmas operatoriem" izpildi.

Jaudas svērtā attāluma un matricas atsaucē cenās metodikas nodrošina lielāku ilgtermiņa lietotāju labklājību, salīdzinot ar pastmarkas atsaucē cenās metodiku. Tomēr arī jaudas svērtā attāluma atsaucē cenās metodikas izmantošanas gadījumā būs samērā lieli pārskaitījumi starp valstu pārvades sistēmas operatoriem. Matricas atsaucē cenās metodika nodrošina vismazākos pārskaitījumus ITC mehānisma ietvaros.

Izvērtējot visu atsaucē cenu metodiku priekšrocības un trūkumus, Baringa secina, ka dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu noteikšanai FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā pastmarkas atsaucē cenās metodika ir vispiemērotākā, jo īpaši ņemot vērā tādus vērtēšanas kritērijus kā ekonomiskā efektivitāte un konkurence dabasgāzes piegādē.

Pamatojoties uz FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas valstu regulatīvo iestāžu vienošanos piemērot pastmarkas atsaucē cenās metodiku katrā valstī atsevišķi, Regulators 2019.gada 3.jūlijā ar lēmumu Nr.1/10 apstiprināja Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku⁸ (turpmāk – Tarifu aprēķināšanas metodika).

3) Tarifu aprēķināšanas metodikas vispārīgie nosacījumi

Līdzšinējais regulatīvā un tarifu perioda ilgums bija viens gads. Tarifu aprēķināšanas metodika noteic, ka regulatīvā perioda un tarifu perioda ilgums ir trīs gāzes gadi, ja Regulators līdz regulatīvā perioda vai tarifu perioda sākuma gada 15.janvārim nav pieņēmis lēmumu par citu regulatīvā perioda vai tarifu perioda ilgumu. Regulatīvais periods un tarifu periods sākas attiecīgā gada 1.oktobrī. Tādējādi dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram un sistēmas lietotājiem tiek radīta pārskatāmāka un prognozējamāka darbības vide.

TAR NC 12.pants, kas noteic standarta jaudas produktu tarifu aprēķināšanas vispārīgus noteikumus, paredz pakāpenisku tarifu perioda un gāzes gada (sākas esošā gada 1.oktobrī un beidzas nākamā gada 30.septembrī) sākuma saskaņošanu. Ievērojot minēto, Tarifu aprēķināšanas metodikā noteikts, ka, sākot ar 2022.gadu, regulatīvajam periodam un tarifu periodam jā sākas attiecīgā gada 1.oktobrī.

Regulators, ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas un Valsts kontroles ieteikumus, Tarifu aprēķināšanas metodikā iestrādājis stimulējošās regulācijas elementus, lai veicinātu dabasgāzes pārvades sistēmas operatora efektīvāku darbību.

Dabasgāzes pārvades sistēmas operators izveido regulatīvo rēķinu, kurā pēc gāzes gada beigām uzskaita starpību, kas veidojas starp plānotajiem ieņēmumiem un faktiskajiem ieņēmumiem gāzes gadā, nodalot ieņēmumus, kas attiecināmi uz pārrobežu un nacionālo pārvades sistēmu. Plānotos ieņēmumus gāzes gadā nosaka, ņemot vērā tarifu periodam prognozēto vidējo svērto pārvades sistēmas ieejas vai izejas jaudu un attiecīgos apstiprinātos jaudas produktu tarifus ieejas vai izejas punktiem. Regulatīvā rēķina atlikumu ņem vērā, nosakot ieņēmumu korekcijas, kas izmaina jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksu lielumu nākamajam regulatīvajam periodam.

Tarifu aprēķināšanas metodikā ieviesta dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas, tajā skaitā vienotas dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas, koncepcija, kā arī paredzēts, ka, veicot vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas dabasgāzes pārvades sistēmas

⁸ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2019.gada 3.jūlija lēmums Nr.1/10 "Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" – <https://likumi.lv/ta/id/307981-dabasgazes-parvades-sistemas-pakalpojuma-tarifu-aprekinasanas-metodika>

pakalpojuma tarifu aprēķinu, jāņem vērā ieņēmumi un izdevumi, kas rodas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram saskaņā ar vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru ITC kārtību.

Pārvades sistēmas kopējās ieejas jaudas noteikšanā netiek ņemta vērā ieejas punktu jauda no citām pārvades sistēmām, kuras ietilpst vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā. Pārvades sistēmas kopējās izejas jaudas noteikšanā netiek ņemta vērā izejas punktu jauda uz citām pārvades sistēmām, kuras ietilpst vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā.

4) Atsauces cenas metodikā izmantotie izmaksu faktori

Saskaņā ar TAR NC 3.panta 18.punktu izmaksu faktors ir būtisks dabasgāzes pārvades sistēmas operatora darbību noteicošs faktors, kas korelē ar pārvades sistēmas operatora izmaksām, piemēram, attālums vai tehniskā jauda.

Tarifu aprēķināšanas metodika izstrādāta, pamatojoties uz FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas valstu regulatīvo iestāžu vienošanos piemērot pastmarkas atsauces cenas metodiku katrā valstī atsevišķi. Tarifu aprēķināšanas metodika nosaka, ka visos ieejas punktos un izejas punktos tiek piemēroti vienādi dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi (atsauces cena) neatkarīgi no dabasgāzes transportēšanas attāluma. Attāluma kā izmaksu faktora izmantošana neatbilstu pastmarkas atsauces cenas metodikas būtībai. Saskaņā ar Tarifu aprēķināšanas metodiku dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi ir atkarīgi no noteiktajiem atļautajiem ieņēmumiem, ieejas-izejas ieņēmumu sadalījuma, kā arī pieņēmumiem par jaudu rezervēšanu.

FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma, tajā skaitā Latvijas dabasgāzes pārvades sistēma, ir paredzēta lielāka dabasgāzes daudzuma transportēšanai salīdzinājumā ar prognozēto dabasgāzes patēriņu. Ņemot vērā zemo dabasgāzes pārvades sistēmas izmantošanu, prognozētā rezervētā dabasgāzes pārvades sistēmas jauda, nevis tehniskā jauda tiek uzskatīta par atbilstošāko izmaksu faktoru.

5) Ieejas-izejas ieņēmumu sadalījums

Dabasgāzes pārvades sistēmas operators, aprēķinot plānotos ieņēmumus tarifu periodā, kas atgūstami no ieejas punktu no citām pārvades ieejas-izejas sistēmām un no izejas punktu uz citām pārvades ieejas-izejas sistēmām jaudas rezervēšanas, ieņēmumiem par ieejas punktu jaudas rezervēšanu piemēro plānoto ieņēmumu tarifu periodā sadalījuma koeficientu 0,50 un ieņēmumiem par izejas punktu jaudas rezervēšanu – plānoto ieņēmumu tarifu periodā sadalījuma koeficientu 0,50. Sistēmas operators vienlaikus ar dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu projektu iesniedz pamatojumu, ja plānoto ieņēmumu sadalījuma koeficienti tiek koriģēti.

6) Jaudbāzētu un resursbāzētu ieņēmumu sadalījums

Tarifu aprēķināšanas metodika noteic, ka dabasgāzes pārvades sistēmas operatora atļautie ieņēmumi sedz kopējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas regulatīvajā periodā. Plānotie ieņēmumi tarifu periodā sedz tarifu aprēķinā iekļaujāmās kopējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas.

Atbilstoši dabasgāzes tirgus modelim, kas ieviests Latvijā, atverot dabasgāzes tirgu 2017.gadā, ar pašreizējo regulējumu izveidots balansēšanas režīms, kas aptver gan dabasgāzes pārvades, gan sadales sistēmas. Virtuālā izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei jaudu rezervēšanai tiek izmantots princips "rezervēts kā nomērīts", jaudas iepriekšējas rezervēšanas prasību aizstājot ar pienākumu iesniegt dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram nesaistošas nominācijas dabasgāzes pārvades sistēmas tehniskās vadības nodrošināšanai, un piešķiruma noteikšanai piemērots princips "piešķirts kā nomērīts", ņemot vērā, ka:

- vairāk nekā 80% no dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājiem sniegtajiem pakalpojumiem kalpo Latvijas dabasgāzes mazumtirdzniecības tirgus vajadzībām;

- māsaimniecības lietotāju un citu lietotāju, kuru gazificētie objekti ir aprīkoti ar neikdienas uzskaites vietu, dabasgāzes patēriņš ir aptuveni 10% Latvijas kopējā dabasgāzes patēriņā, un tiem ir raksturīga patēriņa neparedzamība;
- dabasgāzes sadales sistēmas operators pašlaik nespēj nodrošināt precīzus piešķirumu datus gāzes dienā un
- dabasgāzes pārvades sistēma ir tehniski spējīga apmierināt 100% no ziemas maksimālā pieprasījuma.

Šāds princips nekavē dabasgāzes pārrobežu plūsmas, nodrošina korektu izmaksu sadali starp dabasgāzes vairumtirgu un mazumtirgu, kā arī ir saderīgs ar Igaunijā izmantoto principu, kas arī neparedz izejas punkta Igaunijas lietotāju apgādei jaudu rezervēšanu, efektīvi saskaņojot dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas nosacījumus abās dabasgāzes pārvades sistēmās, kas veido vienoto Igaunijas un Latvijas balansēšanas zonu.

Nemot vērā, ka izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei jaudu rezervēšana netiek veikta, jaudbāzētais tarifs par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu tiek konvertēts maksā par enerģiju. Līdz nākamā regulatīvā un tarifu perioda sākumam, tas ir, līdz 2022.gada 1.oktobrim, ņemot vērā FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas darbības rezultātus, tiks vērtēta nepieciešamība izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei tarifu konvertēt maksā par enerģiju.

Pārvades pakalpojumu ieņēmumu atgūšana no resursbāzētiem pārvades tarifiem nav paredzēta.

7) Pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas mehānisma izvēle

Ievērojot TAR NC 10.panta 3.punktā noteikto, lai būtu iespējams pienācīgā kārtā kopīgi piemērot vienu un to pašu atsauces cenas metodiku, jāveido efektīvs ITC mehānisms nolūkā nepieļaut nelabvēlīgu ietekmi uz iesaistīto pārvades sistēmu operatoru pārvades pakalpojumu ieņēmumiem un nepieļaut šķērssubsidēšanu starp tīkla iekšsistēmisko un starpsistēmisko izmantojumu.

Viens no būtiskākajiem FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas darbības principiem ir iekšējo komerciālo starpsavienojuma punktu neesamība un iespēja piemērot vienu un to pašu tarifu visos FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos no citām dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmām. Lai segtu dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru pamatotās izmaksas, kas radušās, nodrošinot dabasgāzes pārvades pakalpojumu FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, nepieļaujot nelabvēlīgu ietekmi uz iesaistīto dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru pārvades pakalpojumu ieņēmumiem, 2019.gada 14.februārī FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas pārvades sistēmas operatori parakstīja līgumu par Somijas, Igaunijas un Latvijas vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ITC kārtību, atbilstoši kurai Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas operators un pārējie FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā strādājošie dabasgāzes pārvades sistēmas operatori iekasēs vai veiks maksājumus citiem FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas pārvades sistēmas operatoriem.

FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ITC kārtības pamatprincipi ir šādi:

- ieņēmumi, kurus atgūst no visu FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktu tarifiem, tiek apvienoti;
- apvienotie ieņēmumi tiek sadalīti starp pārvades sistēmas operatoriem, pamatojoties uz dabasgāzes daudzuma, kas, izmantojot pārvades sistēmu, tiek piegādāts konkrētās valsts iekšzemes patēriņa nodrošināšanai, tajā skaitā dabasgāzes pārvades zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai, īpatsvaru kopējā dabasgāzes daudzumā, kas, izmantojot dabasgāzes pārvades sistēmu, piegādāts patēriņam FinEstLat dabasgāzes

- tirgū. Apvienoto ieņēmumu sadalīšana tiek veikta katru mēnesi, pamatojoties uz noteikto iepriekšējā gada katras valsts dabasgāzes patēriņa daļu FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas valstu kopējā gada patēriņā;
- pārvades sistēmas operatoru mainīgās izmaksas, kas rodas, nodrošinot dabasgāzes plūsmas FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā un nav saistītas ar piegādēm konkrētās valsts dabasgāzes tirgum, tiek kompensētas, pamatojoties uz reģionālo plūsmas scenāriju, par ko vienojušies pārvades sistēmas operatori, un aplēsēm par kompresoru degvielas gāzes izmaksā, kas saistītas ar dabasgāzes reģionālo plūsmu nodrošināšanu;
 - konkrētā dabasgāzes pārvades sistēmas operatora kompensējamās attiecināmās mainīgās izmaksas tiek nodalītas no sadalītajiem ieņēmumiem, kas atgūti no ieejas punktu tarifiem. Kompensējamās attiecināmās mainīgās izmaksas pamato ar attiecīgu rēķinu vai aprēķinu;
 - gadam noslēdzoties, tiek veikta ieņēmumu, kurus atgūst no FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktu tarifiem, saskaņošana. Saskaņošanas procesā tiek veikts uz katru dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru attiecināmās ieņēmumu daļas pārrēķins, izmantojot faktiskos datus par Somijas, Igaunijas un Latvijas iekšzemes dabasgāzes patēriņu gadā, un ieņēmumu pārdale, pamatojoties uz noteikto faktisko uz katru pārvades sistēmas operatoru attiecināmo ieņēmumu daļu. Noteikto faktisko uz katru pārvades sistēmas operatoru attiecināmo ieņēmumu daļu izmanto nākamā gada apvienoto ieņēmumu sadalīšanai;
 - ieņēmumu daļas, kuru atgūst no FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktu tarifiem, aprēķināšanu un gada ieņēmumu saskaņošanu veic ievēlēts datu administrators. Datu administrators ir viens no FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem;
 - datu administrators tiek mainīts reizi gadā rotācijas kārtībā. Datu administratora pienākumus dabasgāzes pārvades sistēmas operatori, ja nevienojas citādi, pildīs šādā secībā – “Elering” AS (datu administratora pienākumus sāk pildīt 2020.gadā), AS “Conexus Baltic Grid”, Somijas dabasgāzes pārvades sistēmas operators.

FinEstLat vienotajai dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmai ir šādi izejas punkti uz citām dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmām:

- Narvas izejas punkts (Igaunija–Krievija);
- Varska izejas punkts (Igaunija–Krievija);
- Izborskas izejas punkts (Igaunija–Krievija);
- Kiemenai izejas punkts (Latvija–Lietuva).

Saskaņā ar Konsultāciju dokumentā par AB “Amber Grid” tarifu metodiku 2020.–2023.gadam⁹ noteikto Lietuvā 2019.gadā lielākās dabasgāzes ieejas plūsmas ir prognozētas no Kotlovkas ieejas punkta un ieejas punkta no sašķidrinātās dabasgāzes termināļa. Caur Kiemenai ieejas punktu no Latvijas ir paredzēts saņemt tikai 2% no kopējās ieejas dabasgāzes plūsmas 24TWh apmērā. 2020.–2023.gadā jaudu rezervēšana Kiemenai ieejas punktā nav paredzēta.

Prognozējot ieejas jaudas Latvijas dabasgāzes apgādes sistēmai, izmantots Tarifu aprēķināšanas metodikas 2.7.apakšpunktā noteiktais, ka ieejas punkta vai izejas punkta prognozētā dienas vidējā jauda ir vienāda ar trīs iepriekšējo kalendāro gadu dienas vidējo izmantoto jaudu. Prognozētā rezervētā jauda Kiemenai izejas punktā ir 4874 MWh/dienā/gadā, tas ir, 6% no

⁹ Lithuanian National Regulatory Authority: National Commission for Energy Control and Prices. Consultation on Methodology on Tariffs of AB Amber Grid for 2020-2023. Consultation Document based on Articles 26 & 28 of Commission Regulation (EU) 2017/460 of 16 March 2017 establishing a network code on harmonised transmission tariff structures for gas (TAR NC). 2019. Internets – <https://www.regula.lt/en/Pages/Updates/Public-Consultation-on-tariff-methodology-and-indicative-2020-2023-tariffs-of-Lithuanian-TSO-implementation-of-the-Network.aspx>

Latvijas pārvades sistēmas izejas jaudas un mazāk par 1% no FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas izejas jaudas.

Pamatojoties uz Tarifu aprēķināšanas metodikā noteikto, prognozētā rezervētā jauda Kernetu izejas punktā gadījumā, ja FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma netiek izveidota, ir 1465 MWh/dienā/gadā, tas ir 2% no Latvijas pārvades sistēmas ieejas jaudas. Ja FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma tiek izveidota, prognozētā rezervētā jauda Kernetu izejas punktā būtu attiecināma uz Izborskas izejas punktu un būtu mazāka par 1% no FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas izejas jaudas. Izvērtējot dabasgāzes plūsmas no 2017. līdz 2019.gadam, konstatējams, ka dabasgāzes izejas plūsmas uz Krieviju ir vērojamas tikai periodos, kad tiek veikti remontdarbi Krievijas ziemeļrietumu dabasgāzes pārvades sistēmā. Nebūtiskais prognozētās rezervētās jaudas apjoms virzienā uz Krieviju skaidrojams ar to, ka remontdarbu veikšana 2020.–2022.gadā nav paredzēta un attiecīgi dabasgāzes izejas plūsmas uz Krieviju būs minimālas.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā laika posmā no 2020. līdz 2022.gadam faktiski nebūs dabasgāzes tranzīta un visa sistēma darbosies, lai apmierinātu iekšzemes dabasgāzes pieprasījumu. Tādēļ ITC kārtība ir balstīta uz ieņēmumu sadalīšanu starp dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem, pamatojoties uz konkrētās valsts iekšzemes dabasgāzes patēriņu, un uzskatāms, ka tā nepieļauj šķērssubsidēšanu starp tīkla iekšsistēmisko un starpsistēmisko izmantojumu.

Minētā ITC kārtības pamatprincipa izvēle ir saistīta arī ar paredzēto FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru darbību dabasgāzes plūsmu pārvaldībā – pārvades sistēmas operatori neveiks fiziskas no punktu uz punktu (*point-to-point*) piegādes, bet izmantos plūsmu savstarpējo ieskaitu.

Viena no FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas iezīmēm ir vienādi tarifi, kas noteikti visos vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos, novēršot piegādes ceļu diskriminēšanu un samazinot šķēršļus jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai FinEstLat dabasgāzes tirgū. Ievērojot minēto, dabasgāzes tirgotāju dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas jaudas rezervēšanas prakses izmaiņas ir grūti prognozējamas. Ņemot vērā FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā esošo dabasgāzes pārvades sistēmu topoloģiju, kas faktiski nepieļauj dabasgāzes lokveida transportēšanu, mainoties dabasgāzes ieejas plūsmām FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, tiks noslogota pašlaik mazāk izmantotā pārvades sistēmas daļa, atslogojot pašlaik vairāk izmantoto pārvades sistēmas daļu.

Uzskatāms, ka FinEstLat vienotajai dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmai sākot darboties, palielināsies dabasgāzes tirdzniecības darījumu skaits virtuālajā tirdzniecības punktā, dabasgāzes plūsmām sākotnējā periodā būtiski nemainoties.

Turklāt jāņem vērā, ka dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru sadarbības līgums, kas nepieciešamas vienotās Igaunijas un Latvijas balansēšanas zonas darbības sākšanai, pamatojas uz pieņēmumu, ka gan no dabasgāzes pārvades sistēmas lietotāju apkalpošanas, gan tehniskās sadarbības viedokļa abi dabasgāzes pārvades sistēmas operatori darbojas kā viens sistēmas operators.

Ja, neskatoties uz iepriekš minēto, FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā veidosies būtiskas iekšējās (tehniskās) pārrobežu dabasgāzes plūsmas, to nodrošināšana radīs dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem tikai papildu mainīgās izmaksas, kuras var skaidri identificēt. Attiecīgi līgumā par Somijas, Igaunijas un Latvijas vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ITC kārtību ir noteiktas konkrētas mainīgās izmaksas, kuras uzskatāmas par kompensējamām, kā arī to attiecināšanas un kompensēšanas principi. Šāda mainīgo izmaksu kompensēšanas kārtība nodrošina, ka netiek pieļauta nelabvēlīga ietekme uz iesaistīto pārvades sistēmu operatoru pārvades pakalpojumu ieņēmumiem.

Lai uzraudzītu FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ITC kārtības atbilstību TAR NC 10.panta 3.punktā noteiktajam, pārvades sistēmas operatori ir noteikts pienākums līdz katra gada 1.martam novērtēt iepriekšējā gada ITC mehānisma piemērošanas rezultātus un informēt valstu regulatīvās iestādes. Nepieciešamības gadījumā FinEstLat ITC kārtībā tiks veiktas nepieciešamās izmaiņas.

Tarifu aprēķināšanas metodikā noteikts, ka, veicot vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķinu, jāņem vērā ieņēmumi un izdevumi, kas rodas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram saskaņā ar vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ITC kārtību. Metodika noteic, ka pārvades sistēmas operatora plānotos ieņēmumus tarifu periodā nosaka, izmantojot šādu formulu:

$$I_{e_{PSO}} = I_{PSO} - I_{PSO\ ef} - ITC,$$

kur:

$I_{e_{PSO}}$ – plānotie ieņēmumi tarifu periodā [EUR];

I_{PSO} – kopējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas [EUR];

$I_{PSO\ ef}$ – jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksu lielums, kas sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas efektivitāti, kā arī saimnieciskās darbības efektivitāti [EUR];

ITC – ieņēmumu un izdevumu saldo par vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas pārvades sistēmas operatoru savstarpējām kompensācijām, kas saskaņā ar vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas pārvades sistēmas operatoru savstarpējās kompensācijas kārtību attiecinātas uz sistēmas operatoru [EUR].

Ievērojot, ka dabasgāzes pārvades sistēmas operatora plānotos ieņēmumus tarifu periodā iedala pārrobežu pārvades sistēmas un nacionālās pārvades sistēmas ieņēmumos, ITC attiecinā uz pārrobežu pārvades sistēmas un nacionālās pārvades sistēmas izmaksām atbilstoši izmaksu attiecināšanas metodei. Tādējādi tiek nodrošināts, ka neatkarīgi no tā, vai ITC tiek piemērota vai netiek piemērota, dabasgāzes pārvades sistēmas operatora plānoto ieņēmumu struktūra nemainās.

8) Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas

2018.gada 8.maija grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumos Nr.312 "Enerģijas lietotāju apgādes un kurināmā pārdošanas kārtība izsludinātas enerģētiskās krīzes laikā un valsts apdraudējuma gadījumā" (turpmāk – Noteikumi Nr.312) noteic vienotā dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora pienākumu nodrošināt, ka laikposmā no konkrētā krātuves cikla dabasgāzes iesūkņēšanas sezonas beigām līdz nākamā gada 1.martam Inčukalna pazemes gāzes krātuvē atrodas aktīvās dabasgāzes daudzums, kas nav mazāks par 3160 tūkst. MWh (300 milj. m³) un ir paredzēts Latvijas dabasgāzes apgādes nodrošināšanai, lai enerģētiskās krīzes laikā nodrošinātu diennaktī nepieciešamo jaudu dabasgāzes izņemšanai no Inčukalna PGK. Nepieciešamās tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas saistītas ar minētā pienākuma izpildi, vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators ietver dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma attiecināmajās izmaksās, un minētā apjoma nodrošināšanas modeli vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators katru gadu saskaņo ar Ekonomikas ministriju un Regulatoru.

Saskaņā ar TAR NC 3.panta 11.punktā noteikto atļautie ieņēmumi ir summa, ko veido pārvades pakalpojumu ieņēmumi un nepārvades pakalpojumu ieņēmumi par pakalpojumiem, ko pārvades sistēmas operators sniedzis konkrētā laika periodā attiecīgā regulatīvā perioda ietvaros.

Vērtējot dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksu, kas saistītas ar Noteikumos Nr.312 noteikto dabasgāzes pārvades sistēmas operatora pienākumu nodrošināt enerģētiskās krīzes

laikā nepieciešamo dabasgāzes izņemšanas jaudu no Inčukalna PGK, iekļaušanu pārvades vai nepārvades pakalpojumu izmaksā, tika izmantoti šādi argumenti:

- Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regulas (ES) 2017/459, ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas piešķiršanas mehānismu tīkla kodeksu un atceļ Regulu (ES) Nr.984/2013 6.panta 1.punkts noteic dabasgāzes pārvades sistēmas operatora pienākumu tīkla lietotājiem darīt pieejamu maksimālo tehnisko jaudu, ņemot vērā sistēmas integritāti, drošību un efektīvu tīkla darbību;
- atbilstoši Energētikas likuma 15.panta sestajā daļā un 112.panta 1.punktā noteiktajam dabasgāzes pārvades sistēmas operators ir atbildīgs par enerģijas pārvades sistēmas efektīvu un saimnieciski izdevīgu darbību, apkalpošanu un drošumu, sistēmas vadību un attīstību licences darbības zonā, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt enerģijas pārvadi atbilstoši pieprasījumam;
- dabasgāzes transportēšanai pa dabasgāzes pārvades sistēmu ir nepieciešams dabasgāzi saspīest līdz noteiktam spiediena līmenim. Spiedienam nokrītot līdz noteiktai vērtībai, dabasgāzē esošie augstākie ogļūdeņraži kļūst šķidri un kavē dabasgāzes transportēšanu, kā rezultātā dabasgāzes lietotāji nesaņem dabasgāzi atbilstošā daudzumā un kvalitātē. Nepieciešamā spiediena nodrošināšanai dabasgāzes pārvades sistēmās tiek izmantotas kompresoru stacijas. Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas īpatnība – dabasgāzes transportēšanai nepieciešamo spiedienu nodrošina Inčukalna PGK;
- Eiropas Komisijas Kopīgā pētniecības centra 2016.gadā izstrādātajā Igaunijas, Somijas, Latvijas un Lietuvas gāzes sistēmas riska novērtējumā secināts, ka Inčukalna PGK kā aktīvas spiediena kontroles iekārtas elastība ir atkarīga no krājumu līmeņa tajā, kurš uzskatāms par būtisku dabasgāzes apgādes drošuma elementu¹⁰;
- dabasgāzes pārvades sistēmas operators, uzglabājot Inčukalna PGK aktīvās dabasgāzes daudzumu, kas nav mazāks par 3160 tūkst. MWh, no iesūkņēšanas sezonas beigām līdz nākamā gada 1.martam, izpilda Noteikumos Nr.312 noteikto pienākumu un vienlaikus nodrošina nepieciešamo dabasgāzes krājumu līmeni Inčukalna PGK, lai dabasgāzes pārvades sistēmas spiediena kontroles iekārta – Inčukalna PGK –, spētu uzturēt nepieciešamo spiediena līmeni dabasgāzes pārvades sistēmā, nodrošinot nepārtrauktu pārvades pakalpojuma sniegšanu sistēmas lietotājiem pieprasītajā apjomā, kā arī sistēmas integritāti.

Ievērojot iepriekšminēto, uzskatāms, ka izmaksas, kas saistītas ar Noteikumos Nr.312 noteikto dabasgāzes pārvades sistēmas operatora pienākumu nodrošināt enerģētiskās krīzes laikā nepieciešamo dabasgāzes izņemšanas jaudu no Inčukalna pazemes gāzes krātuves, ir saistītas ar jaudas rezervēšanas pakalpojuma sniegšanu un iekļaujamās pārvades pakalpojuma izmaksās, kā tas arī ir noteikts Noteikumos Nr.312.

Vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators AS "Conexus Baltic Grid", saskaņojot ar Ekonomikas ministriju un Regulatoru, ir noteicis izsoli par aktīvās dabasgāzes daudzuma uzglabāšanu un pieejamības nodrošināšanu Inčukalna PGK kā atbilstošāko modeli Noteikumos Nr.312 noteiktā pienākuma izpildei. Vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators AS "Conexus Baltic Grid" izsoles rīko reizi gadā iesūkņēšanas sezonas laikā vai pirms tās.

Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, kas saistītas ar Noteikumos Nr.312 noteikto dabasgāzes pārvades sistēmas operatora pienākumu nodrošināt enerģētiskās krīzes laikā nepieciešamo dabasgāzes izņemšanas jaudu no Inčukalna PGK, ir viens no lielākajiem dabasgāzes pārvades sistēmas operatora izmaksu elementiem. Minēto izmaksu lielumu ietekmē dabasgāzes cena, nākotnes darījumu cena, kā arī dabasgāzes tirgotājiem pieejamie zaudējumu

¹⁰ *Joint Research Centre of European Commission. Joint Risk Assessment of the gas system of Estonia, Finland, Latvia and Lithuania, 2016.*

riska ierobežošanas veidi izsoles brīdī, līdz ar to pa gadiem vērojamas būtiskas dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksu svārstības (skat. 4.tab.).

4.tabula

Ekonomiski pamatotās dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas 2017.–2019.gadā,
milj.EUR

Rādītājs	2017.gads	2018.gads	2019.gads
Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas	5,3	9,2	5,2

Lai novērstu iespējamās dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu vērtību straujas svārstības, Tarifu aprēķināšanas metodikā noteikts, ka dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas tarifu projektā iekļauj atbilstoši faktiskajai vērtībai, paredzot to atgūšanu divos gāzes gados no dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksu saistību segšanas rašanās brīža.

Regulatīvajam periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim noteikts, ka dabasgāzes pārvades sistēmas operators maksas par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu aprēķinu norāda tabulas veidā pie dažādām dabasgāzes apgādes nodrošināšanas vērtībām ar soli 100 000 *euro*. Šāda kārtība paredzēta, jo dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas nav nosakāmas visam regulatīvajam periodam un tās var būtiski mainīties regulatīvā perioda laikā, tādēļ ir nepieciešams nodrošināt dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram iespēju ar atļautajiem ieņēmumiem segt visas jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas.

Saskaņā ar Tarifu aprēķināšanas metodiku dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas tiek iekļautas nacionālās pārvades sistēmas ekspluatācijas izmaksās un tiek ņemtas vērā, tikai nosakot maksu par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu. Šāds izmaksu attiecināšanas princips noteikts, izvērtējot dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksu radītos rezultātus – nodrošināta Latvijas dabasgāzes apgāde enerģētiskās krīzes laikā un nodrošināts nepieciešamais spiediena līmenis dabasgāzes pārvades sistēmā. Ievērojot, ka nepieciešamo spiediena līmeni dabasgāzes pārvades sistēmā nodrošina ne tika dabasgāzes daudzums, kas Inčukalna PGK tiek uzglabāts saskaņā ar Noteikumos Nr.312 noteikto, bet arī dabasgāzes tirgotāju Inčukalna PGK uzglabātais dabasgāzes daudzums, secināms, ka izmaksu attiecināšanai jāpamatojas uz dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksu veidošanās pamata mērķi – nodrošināt Latvijas dabasgāzes apgādi enerģētiskās krīzes laikā.

Ievērojot, ka Baltijas valstis atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2017.gada 25.oktobra Regulā (ES) 2017/1938 par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 noteiktajam vēl nav vienojušās par vajadzīgajiem pasākumiem, tostarp nav panākta vienošanās par pasākumiem tehniskajā, juridiskajā un finansiālajā kārtībā, lai nodrošinātu, ka dabasgāze tiek piegādāta solidaritātē, novēršot nepamatotu dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksu socializāciju, nav pamata ņemt vērā dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, nosakot jaudas produktu tarifus ieejas vai izejas punktiem uz citu dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmu.

Norādāms, ka atbilstoši Noteikumos Nr.312 noteiktajam vienotajam dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram pienākums nodrošināt Inčukalna PGK aktīvās dabasgāzes daudzumu, kas nav mazāks par 3160 tūkst. MWh, Latvijas dabasgāzes apgādes nodrošināšanai enerģētiskās krīzes laikā ir jāpilda līdz 2022.gada 1.martam.

III Atlaides, reizinātāji un sezonālie faktori

Atbilstoši TAR NC 28.panta 1.punktam vienlaikus ar TAR NC 26.panta 1.punktā paredzēto atsaucēs cenas metodikas galīgo apspriešanu valsts regulatīvā iestāde apspriežas ar visu tieši savienoto dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un skartajām ieinteresētajām personām par reizinātāju līmeni, attiecīgā gadījumā – sezonālo faktoru līmeni, ieejas punktus no sašķidrinātās

dabaszgāzes (turpmāk – LNG) iekārtām un no infrastruktūras objektiem, kas domāti izolētības izbeigšanai, kā arī atslēdzamās jaudas produktu tarifiem paredzētajiem atlaižu līmeņiem.

Latvijas dabaszgāzes apgādes sistēmā neietilpst LNG iekārtas un to infrastruktūras objekti, kas domāti izolētības izbeigšanai.

1) Ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi tarifiem piemērojamā atlaide

Saskaņā ar TAR NC 9.panta 1.punktu jaudbāzētiem pārvades tarifiem ieejas punktos uz krātuvi un izejas punktos no krātuves piemēro vismaz 50% lielu atlaidi, izņemot ja – un tādā mērā kā – krātuvi, kas pieslēgta vairākiem pārvades vai sadales tīkliem, izmanto, lai konkurētu ar starpsavienojuma punktu.

Tarifu aprēķināšanas metodika nosaka, ka ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi tarifiem piemērojamo atlaidi (D_{kr}) nosaka sistēmas operators. Sistēmas operators noteiktā atlaides lieluma pamatojumu iesniedz vienlaikus ar tarifu projektu.

Ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi tarifiem paredzēts piemērot 100% lielu atlaidi. Šāda atlaide tiek piemērota arī spēkā esošajiem tarifiem.

Ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi tarifiem piemērojamās atlaides lielums noteikts, pamatojoties uz Baringa pētījumā secināto, ka viens no galvenajiem principiem, kas ir jāievēro, veidojot FinEstLat vienoto dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmu, ir iekšējo starpsavienojuma punktu, tajā skaitā izejas punkta uz Inčukalna PGK un ieejas punkta no Inčukalna PGK, neesamība. Tādējādi tiks novērsts dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu vairākkārtējais piemērošanas risks, veicināta dabaszgāzes brīva aprīte reģionā un uzlabota esošās infrastruktūras izmantošana. Atlaides noteikšanā tika ņemti vērā šādi faktori:

- īpašā Inčukalna PGK loma reģionā, nodrošinot dabaszgāzes apgādes drošumu, dabaszgāzes plūsmu nepārtrauktību un sistēmas integritāti;
- dabaszgāzes tirdzniecības veicināšana reģionā, vienlaikus līdzsvarojot dabaszgāzes ražotāju, tirgotāju un galalietotāju intereses, dodot iespēju pirmajiem optimizēt dabaszgāzes iegādes programmas un pārējiem izvairīties no nepamatotiem cenu kāpumiem;
- reģionā uzkrāto dabaszgāzes rezervju konkurences un neatkarības palielināšanās, jo dabaszgāze, kas atrodas krātuvē, jau būs šķērsojusi FinEstLat vienotās dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ārējo robežu, tādējādi samazinot to dabaszgāzes piegādātāju tirgus varu, kuri paļaujas uz tiešām piegādēm maksimālā pieprasījuma laikā;
- dabaszgāzes pārvades sistēmas operatoram nav īpašu izmaksu, kas saistītas ar dabaszgāzes plūsmu organizēšanu un dabaszgāzes transportēšanu, nodrošinot tās iesūkņēšanu vai izņemšanu no krātuves;
- atlaides piemērošana dos sistēmas lietotājiem iespēju efektīvāk izmantot Inčukalna PGK uzglabāto dabaszgāzi ikdienas balansēšanā.

Tādējādi ir pamatoti uzskatīt, ka konkrētā dabaszgāzes pārvades sistēmas punkta izmantošana, nepiemērojot maksu par to – 100% atlaide tarifam, kā rezultātā dabaszgāzes pārvades sistēmas punkts ir tikai tehnisks punkts un tirgum komerciāli nav redzams –, ir salīdzināma ar komerciālo starpsavienojuma punktu atcelšanu starp valstīm, kuras veido vienoto dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmu – stiprina integrētā Baltijas gāzes tirgus ilgtspējību, palielina tirgus dalībnieku, kas darbojas integrētajā tirgū, sarunu ar saviem piegādātājiem vešanas spēju, palielinot reģionālā dabaszgāzes tirgus integrācijas procesa pozitīvo ietekmi.

Saskaņā ar Tarifu aprēķināšanas metodiku ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtos ieņēmumus

dabaszgāzes pārvades sistēmas operators atgūst, piemērojot maksu par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu.

Konsultāciju dokumenta II sadaļas 7.nodaļā paskaidrots, ka FinEstLat vienotajā dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā laika posmā no 2020. līdz 2022.gadam faktiski nebūs dabaszgāzes tranzīta un visa sistēma darbosies, lai apmierinātu iekšzemes dabaszgāzes pieprasījumu. Līdz ar to nebūtu pamatoti noteikt, ka daļu no ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtajiem ieņēmumiem dabaszgāzes pārvades sistēmas operators atgūst no jaudas produktu tarifiem ieejas vai izejas punktos uz citu dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmu.

Viens no FinEstLat vienotās dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ievieidošanas mērķiem ir uzlabot esošās infrastruktūras, tajā skaitā Inčukalna PGK, izmantošanu. Tomēr FinEstLat vienotās dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas darbības sākuma posmā Inčukalna PGK izmantošanas prognozes, nosakot, kuras FinEstLat vienotās dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas valsts dabaszgāzes pārvades sistēmas lietotāji un kādā apjomā izmantos krātuvi, ir ļoti neprecīzas. Prognozes precizitāti ietekmē, piemēram, tas, ka Somijas-Igaunijas starpsavienojums "Balticconnector" sāks darboties 2020.gadā. Lai arī Somijas dabaszgāzes tirgotāji ir izteikuši interesi par Inčukalna PGK izmantošanu, līdz uzglabāšanas pakalpojuma līguma noslēgšanai un krātuves jaudas rezervēšanai krātuves un attiecīgi ar krātuvi saistīto pārvades sistēmas jaudu izmantošanas prognozes būtu spekulatīvas.

FinEstLat vienotās dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas dabaszgāzes pārvades sistēmas operatori līgumā par Somijas, Igaunijas un Latvijas vienotās dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ITC nav paredzējuši ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūto ieņēmumu kompensēšanas kārtību. FinEstLat vienotās dabaszgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas dabaszgāzes pārvades sistēmas valstu nacionālās regulatīvās iestādes arī nav panākušas vienošanos par minēto negūto ieņēmumu kompensēšanas kārtību, uzskatot, ka bez pamatotas ar Inčukalna PGK saistīto pārvades sistēmas jaudu izmantošanas prognozes negūto ieņēmumu kompensēšana var radīt nepamatotu izmaksu socializāciju.

Lai novērstu nelabvēlīgu ietekmi uz pārvades sistēmas operatora pārvades pakalpojumu ieņēmumiem un nodrošinātu dabaszgāzes pārvades sistēmas operatora izmaksu segšanu un ņemot vērā minēto un to, ka Latvijas dabaszgāzes pieprasījums pamatā tiek segts ar dabaszgāzes piegādēm no Inčukalna PGK, ir pamatoti ieejas punkta no dabaszgāzes krātuves un izejas punkta uz dabaszgāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtos ieņēmumus atgūt, piemērojot maksu par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu.

2) Reizinātāji

Tarifu aprēķināšanas metodika noteic, ka sistēmas operators tarifu projektā izmantoto reizinātāju un sezonālā faktora lieluma ekonomisko pamatojumu, ņemot vērā sistēmas operatora pienākumu nodrošināt pārvades sistēmas efektīvu izmantošanu jaudas rezervēšanas pakalpojuma sniegšanai un kopējo jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksu segšanu, iesniedz reizē ar tarifu projektu.

Dabaszgāzes pārvades sistēma ir izveidota ar spēju transportēt lielu dabaszgāzes daudzumu maksimālā pieprasījuma apstākļos, bet vidējos apstākļos tā tiek izmantota tikai daļēji. Līdz ar to īstermiņa pārvades jaudas nodrošināšanas izmaksas būtiski neatšķiras no gada jaudas nodrošināšanas izmaksām. Piemērojot reizinātājus īstermiņa jaudas produktu tarifiem, kas ir lielāki par 1, tiem pārvades sistēmas lietotājiem, kuri veicina maksimālo pieprasījumu, ir iespējams noteikt lielāku maksu par dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmantošanu nekā pārvades sistēmas lietotājiem, kuriem ir vienmērīgs dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmantošanas profils. Tādējādi tiek veicināta sistēmas lietotāju interese par ilgtermiņa jaudas produktu rezervēšanu. Piemērojot mazākus reizinātājus, pārvades sistēmas

lietotāju jaudas rezervēšanas profils precīzāk atbilst to vajadzībām, attiecīgi tiek veicināta dabasgāzes tirdzniecība.

Atbilstoši TAR NC 13.pantam īstermiņa standarta jaudas produktu tarifu aprēķināšanai (ceturkšņa (K_c) un mēneša (K_m) standarta jaudas produktu tarifi) izmanto reizinātājus, kas iekļaujas šādā diapazonā $1 \leq (K_c; K_m) \leq 1,5$. Savukārt dienas (K_d) un pašreizējās dienas (K_{dl}) standarta jaudas produktiem – diapazonā $1 \leq (K_d; K_{dl}) \leq 3$ un pienācīgi pamatotos gadījumos – diapazonā $0 \leq (K_d; K_{dl}) \leq 1$. Saskaņā ar TAR NC 28.panta 3.punktu, nosakot reizinātāju līmeni, jāņem vērā šādi aspekti:

- līdzsvars starp īstermiņa gāzes tirdzniecības atvieglošanu un ilgtermiņa stimuliem par labu efektīvām investīcijām pārvades sistēmā;
- ietekme uz pārvades pakalpojumu ieņēmumiem un to atgūšanu;
- nepieciešamība nepieļaut šķērssubsidēšanu starp sistēmas lietotājiem un panākt, ka rezerves cenas atspoguļo izmaksas;
- līgumpārslodžu un fizisko pārslodžu situācijas;
- ietekme uz pārrobežu plūsmām.

Viens no FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas izveidošanas mērķiem ir izvairīties no nepamatotas konkurences starp FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktiem, uzlabojot dabasgāzes tirdzniecību FinEstLat dabasgāzes tirgū un optimizējot dabasgāzes plūsmas starp Somiju, Igauniju un Latviju. Pamatojoties uz minēto mērķi, nosakot īstermiņa jaudas produktu tarifus FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktiem, tiks piemēroti vienādi reizinātāji. Reizinātāji ietilpst TAR NC 13.pantā noteiktajos diapazonos un ir tuvu ES vidējam reizinātāju līmenim (skat. 5.tab.).

5.tabula

Standarta jaudas produktu tarifu noteikšanai piemērojami reizinātāji

Standarta jaudas produkta veids	Latvijā spēkā esošie reizinātāji	FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā piemērojami reizinātāji	Vidējie reizinātāji ES ¹¹
Gada	1	1	1
Ceturkšņa	1	1,1	1,18
Mēneša	1	1,25	1,27
Dienas	1,05	1,5	1,43
Pašreizējās dienas	1,05	1,7	1,39

Nosakot FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā piemērojamo reizinātāju līmeni, ņemta vērā Latvijas pārvades sistēmas jaudas rezervēšanas prakse (Somijā un Igaunijā pašlaik dabasgāzes pārvades sistēmas jaudu sistēmas lietotāji nerezervē), kas liecina, ka lietotāji pārsvarā izmanto dienas un pašreizējās dienas standarta jaudas produktus, gada standarta

¹¹ Implementation Monitoring and Baseline for Effect Monitoring of the Tariff Network Code. First EntsoG report. March 2018. Internets https://www.entsoG.eu/public/uploads/files/publications/Tariffs/2018/TAR0878_171108_TAR%20NC%20Implementation%20and%20Effect%20Monitoring%20Report%202017_High-Res.pdf

jaudas produktu neizmantojot nemaz. Tā kā ilgtermiņa jaudas produktu rezervēšana netiek veikta, dabasgāzes pārvades sistēmas operators nesaņem efektīvu signālu investīcijām.

Lai radītu pēc iespējas taisnīgāku un līdzsvarotāku izmaksu sadalījumu starp pārvades sistēmas lietotājiem, kuriem ir vienmērīgs dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmantošanas profils, un pārvades sistēmas lietotājiem ar neprognozējamu dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma izmantošanas profilu, tādiem kā dabasgāzes koģenerācijas stacijas, un veicinātu pārvades sistēmas lietotāju interesi par ilgtermiņa jaudas produktu rezervēšanu, FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, nosakot standarta jaudas produktu tarifus ieejas punktiem, ir paredzēts izmantot paaugstinātus reizinātājus salīdzinājumā ar Latvijā spēkā esošajiem reizinātājiem.

Lai izvairītos no pārmērīgas vai nepietiekamas atļauto ieņēmumu atgūšanas, dabasgāzes pārvades sistēmas operators prognozē tarifu periodam ieņēmumu sadalījumu par standarta jaudas produktiem. Neviena standarta jaudas produkta tarifa noteikšanā nav paredzēts izmantot reizinātāju, kurš būtu mazāks par 1, tas ir, nevienam no jaudas produktiem nav piešķirta atlaide, tarifi nodrošina to aprēķinā iekļauto kopējo jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksu segšanu, un līdz ar to nepastāv sistēmas lietotāju, kuri izmantotu jaudas produktus ar atlaidi, šķērssubsidēšanas risks.

Reizinātāju līmenis ietekmē FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas darbības plānošanu. Piemērojot minētos reizinātājus, FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem tiek radīta paredzama darbības vide, kas jo īpaši ir svarīga, ņemot vērā paaugstināto sadarbību, kas nepieciešama, lai atbalstītu tirgus integrāciju. Turklāt šādu reizinātāju piemērošana veicinās pārvades sistēmas lietotāju (tirgotāju) ieinteresētību precīzākā piegāžu plānošanā, tādējādi nodrošinot dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem atbilstošāku informatīvo bāzi dabasgāzes pārvades sistēmas darbības optimizēšanai, kas savukārt uzlabotu vispārējo dabasgāzes pārvades sistēmas stabilitāti un apgādes drošuma pasākumu īstenošanu.

Visiem dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājiem tiek piemēroti vieni un tie paši standarta jaudas produktu tarifi. Reizinātāji netiek diferencēti atkarībā no sistēmas lietotāja dabasgāzes patēriņa profila, patēriņa lieluma vai citiem sistēmas lietotāju raksturojošiem faktoriem, līdz ar to ir novērsta šķērssubsidēšana starp sistēmas lietotājiem.

Ņemot vērā pēdējo gados vērojamo dabasgāzes bruto iekšzemes patēriņa samazināšanās tendenci ES dalībvalstīs, kā arī ES pieņemtos lēmumus par atjaunojamo energoresursu izmantošanas un energoefektivitātes veicināšanu, nebūtu pamatoti prognozēt dabasgāzes patēriņa pieaugumu Latvijā un pārējās FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas valstīs. Līdz ar to, ņemot vērā, ka dabasgāzes pārvades sistēma ir paredzēta lielāka dabasgāzes daudzuma transportēšanai salīdzinājumā ar prognozēto dabasgāzes patēriņu, secināms, ka pastāv ļoti maza fizisko pārslodžu un līgumpārslodžu situācijas varbūtība FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā.

3) Sezonālais faktors

Sezonālo faktoru piemēro, nosakot īstermiņa jaudas produktu tarifus, lai ņemtu vērā dabasgāzes plūsmu sezonālītāti gada laikā. Sezonālā faktora piemērošanas mērķis ir stimulēt pārvades sistēmas lietotājus izmantot dabasgāzes pārvades sistēmu zemas slodzes sezonā (vasaras laikā), novirzot pieprasījumu no ziemas maksimuma, tādējādi nodrošinot dabasgāzes pārvades sistēmas efektīvu izmantošanu.

Lai rosinātu dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājus plānot piegādes tā, ka tiek samazināti pārvades sistēmas pārslodzes riski augsta dabasgāzes pieprasījuma apstākļos, kas savukārt ļaus izvairīties no nepamatotu investīciju veikšanas pārvades sistēmas starpsavienojumu jaudas palielināšanā, saskaņā ar TAR NC no 2018.gada jūlija Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas punktu tarifu noteikšanā tiek piemēroti sezonālie faktori. Ceturksņa jaudas produktiem

sezonālais faktors tiek piemērots gada pirmajam un ceturtajam ceturksnim, bet mēneša, dienas un pašreizējās dienas jaudas produktiem sezonālais faktors tiek piemērots novembrī, decembrī, janvārī, februārī, martā un aprīlī.

Ceturkšņa un mēneša standarta jaudas produktu tarifu aprēķināšanā tiek piemērots sezonālais faktors 1,5. Dienas un pašreizējās dienas standarta jaudas produktiem tiek piemērots sezonālais faktors ar lielumu 3.

Ņemot vērā atšķirīgo dabasgāzes tirgus attīstības līmeni FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, īstermiņa standarta jaudas produktu tarifu noteikšanā tiek ieviests sezonālais faktors, lai iepazīstinātu tirgus dalībniekus ar to, tomēr sezonālais faktors ir 1,0, kas nerada tarifu sezonālu diferenciāciju.

IV Provizoriskie dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi

Provizoriskie dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi tarifu periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim ir noteikti, pamatojoties uz Tarifu aprēķināšanas metodikā noteikto, izmantojot šī Konsultāciju dokumenta II sadaļas 4.nodaļā minēto prognozēto ieejas un izejas punktu jaudu, 5.nodaļā noteikto ieejas-izejas ieņēmumu sadalījumu, 6.nodaļā noteikto jaudbāzētu un resursbāzētu ieņēmumu sadalījumu, III sadaļas 1.nodaļā noteikto ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifiem piemērojamo atlaidi, 2.nodaļā noteiktos reizinātājus un 3.nodaļā noteikto sezonālo faktoru.

1) Prognozētā ieejas un izejas punktu jauda un pārvadītie dabasgāzes apjomi

Saskaņā ar Tarifu aprēķināšanas metodikas 2.7.apakšpunktu ieejas punkta vai izejas punkta prognozētā dienas vidējā jauda ir vienāda ar trīs iepriekšējo kalendāro gadu dienas vidējo izmantoto jaudu.

Prognozētā pārvades sistēmas kopējā ieejas jauda un kopējā izejas jauda tarifu periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim ir 86 828 798 MWh (skat. 6.tabulu). Jauda, pamatojoties uz trīs gadu faktisko tās izmantošanu, tiek prognozēta visos Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas un izejas punktos.

Līdz šim, nosakot dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus, netika prognozēta Karksi ieejas punkta jauda un plūsma, jo šajā starpsavienojuma punktā bija iespējama tikai izejošā fiziskā dabasgāzes plūsma un ieejas punktā – virtuāla plūsma. Ievērojot, ka 2019.gada beigās tiks pabeigts Eiropas kopējo interešu projekts – Latvijas–Igaunijas starpsavienojuma uzlabošana, paredzēts, ka Karksi ieejas punkta jauda 2020.gadā būs 2% no pārvades sistēmas kopējās ieejas punktu jaudas, 2021.gadā – 3% un 2022.gadā – 4%.

Pārvades sistēmas kopējā rezervētā ieejas un izejas jauda 2017.–2019.gadā un tarifu periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim, MWh/gadā

Ieejas/izejas punktu jauda	Fakts			Prognoze			Tarifu periods no 01.01.2020. līdz 30.09.2022.
	2017.gads	2018.gads	2019.gads ¹²	01.01.2020. – 30.09.2020.	01.10.2020. – 30.09.2021.	01.10.2021. – 30.09.2022.	
Pārvades sistēmas kopējā ieejas jauda, t.sk.:	26 346 611	30 195 069	34 664 421	22 801 525	31 753 841	32 273 432	86 828 798
<i>ieejas punkta Korneti jauda</i>	13 782 684	15 317 981	19 852 713	11 782 314	16 210 214	16 486 841	44 479 368
<i>ieejas punkta Kiemenai jauda</i>	2 536 069	2 204 574	2 552 661	1 823 326	2 396 112	2 459 958	6 679 396
<i>ieejas punkta Karksi jauda</i>	0	0	0	456 031	952 615	1 290 937	2 699 583
<i>ieejas punkta no krātuves jauda</i>	10 027 858	12 672 514	12 259 048	8 739 855	12 194 900	12 035 696	32 970 451
Pārvades sistēmas kopējā izejas jauda, t.sk.:	26 346 611	30 195 069	34 664 421	22 801 525	31 753 841	32 273 432	86 828 798
<i>izejas punkta Korneti jauda</i>	52 667	586 488	687 595	331 688	572 111	567 319	1 471 118
<i>izejas punkta Kiemenai jauda</i>	209 751	2 423 916	1 923 432	1 139 275	1 955 460	1 799 309	4 894 044
<i>izejas punkta Karksi jauda</i>	1 567 435	1 123 660	1 792 747	1 120 961	1 470 340	1 585 901	4 177 201
<i>izejas punkta uz krātuvi jauda</i>	13 156 336	15 098 262	13 897 973	10 538 143	14 349 030	14 099 287	38 986 460
<i>izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei jauda</i>	11 360 422	10 962 743	16 362 674	9 671 460	13 406 899	14 221 617	37 299 976

¹² Ieejas vai izejas punkta 2019.gada jauda aprēķināta, pamatojoties uz AS "Conexus Baltic Grid" tīmekļvietnē pieejamajiem datiem par faktiskajām ieejas un izejas jaudām 2019.gada janvārī–jūnijā un trīs iepriekšējo kalendāro gadu vidējo izmantoto jaudu jūlijā–decembrī

2) Provizorisko gada jaudas produktu tarifu aprēķins

Saskaņā ar TAR NC 3.panta 1.punktu atsaucē cena ir ieejas un izejas punktu gada konstantās jaudas produkta cena, kuru izmanto, lai noteiktu īstermiņa standarta jaudas produktu un atslēdzamās jaudas produktu tarifus.

TAR NC neparedz nekādus īpašus noteikumus vai īpašas prasības attiecībā uz dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmām, kas aptver vairākas dalībvalstis, kurās darbojas vairāki pārvades sistēmas operatori. Tāpēc pārvades sistēmas operatori, kas darbojas minētajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, atbilstoši TAR NC 11.pantā noteiktajam vienu un to pašu atsaucē cenas metodiku var piemērot kopīgi vai atsevišķi vai arī atšķirīgas atsaucē cenas noteikšanas metodikas var piemērot atsevišķi.

TAR NC 6.panta 4.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka atsaucē cenas metodikas piemērošanu visos ieejas un izejas punktos var koriģēt, veicot salīdzinošo novērtēšanu, kuras rezultātā atsaucē cenas konkrētā ieejas vai izejas punktā tiek koriģētas tā, lai **iegūtās vērtības atbilstu konkurētspējīgas atsaucē cenas līmenim**.

FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punkti Somijā, Igaunijā un Latvijā ir līdzīgi un savstarpēji konkurē situācijā, kad starp minēto valstu dabasgāzes pārvades sistēmām nepastāv iekšējie starpsavienojuma punkti. FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos nav gaidāma sastrēgumu veidošanās vai arī tie varētu būt nelieli, un lielākā daļa caur ieejas punktiem piegādātās dabasgāzes ir no viena un tā paša piegādes avota. Tāpēc visi FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punkti faktiski konkurē viens ar otru par reģiona dabasgāzes pieprasījuma apmierināšanu. Jebkuras ieejas punktu tarifu līmeņa atšķirības nozīmētu, ka dabasgāzes pārvades sistēmas lietotāji visas ieejas plūsmas attiecinātu uz ieejas punktu ar zemāko ieejas tarifu, tādējādi pakļaujot visu sistēmu ārkārtīgi lielai spriedzei. Ņemot to vērā, ir svarīgi panākt, lai tarifi FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos būtu vienādi.

Somijas, Igaunijas un Latvijas regulatīvās iestādes pēc rūpīga izvērtējuma ir kopīgi secinājušas, ka konkurētspējīga ieejas punktu atsaucē cena ir ES dalībvalstu (izņemot Baltijas valstu un Somijas) gada jaudas produkta vidējais tarifs ieejas punktos, kuram piemērota nenoteiktības korekcija (standarta kļūda). Secinājumu pamato šādi faktori:

- ieejas punktu atsaucē cena aprēķināta tā, lai tiktu ņemts vērā plašākais mērķis FinEstLat vienotai dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmai pievienoties kopējam ES tirgum;
- šādi aprēķināta ieejas punktu atsaucē cena sniedz motivējošu cenas signālu dabasgāzes piegādātājiem, nodrošinot to darbības un konkurences vides saderību ar konkurences vides izmaiņām pēc izolēta dabasgāzes tirgus pastāvēšanas beigšanās;
- šādi aprēķināta ieejas punktu cena sekmē tirdzniecības saites ar ES kontinentālo tirgu, izmantojot nākotnes mijmaiņas (*swap*) darījumus;
- šādi aprēķināta ieejas punktu cena motivē trešās personas sākt darbību FinEstLat vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā.

ES dalībvalstu gada jaudas produkta vidējais tarifs ir 128,44 EUR/MWh/dienā/gadā un standarta kļūda – 14,33 (aprēķins 11.pielikumā). Līdz ar to provizoriskā atsaucē cena visos FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos ir 142,77 EUR/MWh/dienā/gadā.

Salīdzinošā novērtēšana, kuras rezultātā atsauces cenas FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos tiek koriģētas, iegūstot konkurētspējīgas atsauces cenas līmenim, maina ieejas-izejas ieņēmumu sadalījumu, kas izmantots, nosakot tarifus tikai Latvijas dabasgāzes pārvades ieejas izejas sistēmai. Pamatojoties uz noteikto vienoto atsauces cenu visos FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos, saskaņā ar FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas regulatīvo iestāžu vienošanos attiecīgi tiek koriģēta provizoriskā maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, kas noteikti Latvijai, ja ir izveidota FinEstLat sistēma (skat.7.tab.).

Aprēķinot spēkā esošos gada standarta jaudas produktu tarifus, izmaksu ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi izmaksu pārdales koeficients K_{reg} tika aprēķināts, izmantojot dabasgāzes pārvades sistēmas jaudas Latvijas lietotāju apgādei īpatsvaru pārvades sistēmas kopējās izejas jaudā, neņemot vērā krātuves jaudu.

Aprēķinot gada standarta jaudas produktu tarifus regulatīvajam periodam un tarifu periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim, mainīta minētā koeficienta aprēķināšanas kārtība, paredzot, ka to nosaka kā Latvijas dabasgāzes pieprasījuma nodrošināšanai nepieciešamās dabasgāzes pārvades sistēmas jaudas (jaudas izmaksu faktora vērtības attiecībā uz tīkla iekšsistēmisko izmantojumu) īpatsvaru dabasgāzes pārvades sistēmas kopējā ieejas un izejas jaudā.

Izmaiņas izmaksu ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi izmaksu pārdales koeficienta K_{reg} aprēķināšanā, novēršot šķērssubsidēšanu starp tīkla iekšsistēmisko un starpsistēmisko izmantojumu, mainīja attiecību starp izmaksām (attiecīgi arī ieņēmumiem), kas attiecināmas uz pārrobežu un nacionālo pārvades sistēmu. Palielinoties uz pārrobežu pārvades sistēmu attiecināmām izmaksām, provizoriskie ieejas jaudas produktu tarifi regulatīvajam un tarifu periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim, salīdzinot ar spēkā esošajiem tarifiem, pieaug par 357%, un izejas jaudas produktu tarifi – par 102%. Vienlaikus maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu samazinās par 22% (skat. 8.tab.). Minētais jaudas produktu tarifu pieaugums un samazinājums nav proporcionāls, jo mainījusies prognozētā pārvades sistēmas ieejas un izejas dienas vidējā jauda.

Plānoto ieņēmumu regulatīvajā un tarifu periodā no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim, kas atgūstami no ieejas punktu no citām pārvades ieejas-izejas sistēmām un no izejas punktu uz citām pārvades ieejas-izejas sistēmām jaudas rezervēšanas, aprēķināšanā ieņēmumiem par ieejas punktu jaudas rezervēšanu piemērots plānoto ieņēmumu tarifu periodā sadalījuma koeficients 0,50 un ieņēmumiem par izejas punktu jaudas rezervēšanu – plānoto ieņēmumu tarifu periodā sadalījuma koeficients 0,50.

Atbilstoši Tarifu aprēķināšanas metodikai regulatīvajam periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu aprēķinu norādīta tabulas veidā pie dažādām dabasgāzes apgādes nodrošināšanas vērtībām ar soli 100 000 *euro* (skat. 1.pielikumu).

7.tabula

Provizoriskie gada standarta jaudas produktu tarifi un to aprēķināšanai izmantotie lielumi

Rādītājs	Apzīmējums	Mērvienība	Spēkā esošie tarifi	Provizoriskie tarifi, ja nav izveidota FinEstLat sistēma	Provizoriskie tarifi, ja ir izveidota FinEstLat sistēma	Provizoriskie tarifi, ja FinEstLat sistēmā ir vienādi ieejas tarifi
Kopējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas, t.sk:	I _{PSO}	EUR	38 407 036	33 831 000	33 831 000	33 831 000
<i>Dabasgāzes nodrošināšanas izmaksas</i>		EUR	11 814 120	2 618 500	2 618 500	2 618 500
<i>Dabasgāzes nodrošināšanas izmaksu korekcija</i>		EUR		2 282 386	2 282 386	2 282 386
Pārvades sistēmas operatoru savstarpējās kompensācijas	ITC	EUR			5 545 302	5 545 302
Atļautie ieņēmumi	I_{ePSO}	EUR	38 407 036	33 831 000	28 285 698	28 285 698
Pārrobežu pārvades sistēmas izmaksas	I _{PSO ST}	EUR	4 969 676	15 940 383	8 294 388	8 294 388
Reģionālās apgādes pārvades sistēmas izmaksas	I _{PSO reg}	EUR	33 437 360	17 890 617	19 991 310	19 991 310
Pārvades sistēmas ieejas jauda	P _{ie}	kWh/d	85 698 701	86 482 867	39 491 879	39 491 879
Pārvades sistēmas izejas jauda	P _{iz}	kWh/d	85 698 701	86 482 867	80 857 052	80 857 052
Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves prognozētā dienas vidējā jauda	P _{ie kr}	kWh/d	26 910 880	32 839 095	32 839 095	32 839 095
Izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi prognozētā dienas vidējā jauda	P _{iz kr}	kWh/d	38 386 812	37 151 370	37 151 371	37 151 371
Izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei prognozētā maksimālā dienas jauda	P _{iz v}	kWh/d	39 271 414	38 831 135	38 831 135	38 831 135
Gada laikā dabasgāzes pārvades un sadales sistēmai pieslēgtajiem gazificētajiem objektiem piegādātās dabasgāzes apjomu prognoze	Q _{nod liet}	kWh	14 334 066 000	14 176 894 545	14 176 894 545	14 176 894 545
Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi izmaksu pārdales koeficients starp pārvades sistēmu un izejas punktu Latvijas lietotāju apgādei	K _{reg}		83%	45%	65%	65%
Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifiem piemērotā atlaide	D _{kr}		100%	100%	100%	100%
Gada standarta jaudas produkta tarifs ieejas punktiem no citas pārvades ieejas-izejas sistēmas	T_{ie}	EUR/kWh/d/g	0,0312507	0,1232448	0,2888725	0,1427700
Gada standarta jaudas produkta tarifs ieejas punktam no dabasgāzes krātuves	T_{ie kr}	EUR/kWh/d/g	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Gada standarta jaudas produkta tarifs izejas punktiem uz citu pārvades ieejas-izejas sistēmu	T_{iz}	EUR/kWh/d/g	0,0329931	0,1304010	0,0667545	0,0667545
Gada standarta jaudas produkta tarifs izejas punktam uz dabasgāzes krātuvi	T_{iz kr}	EUR/kWh/d/g	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu	K_{pārv}	EUR/kWh	0,0025327	0,0018234	0,0018367	0,0019722

Spēkā esošo un provizorisko gada jaudas produktu tarifu salīdzinājums

Tarifa veids	Spēkā esošie tarifi, EUR/kWh/dienā/gadā	Provizoriskie tarifi, ja nav izveidota FinEstLat sistēma, EUR/kWh/dienā/gadā	Provizoriskie tarifi, ja FinEstLat sistēmā ir vienādi ieejas tarifi, EUR/kWh/dienā/gadā	Provizorisko tarifu, ja nav izveidota FinEstLat sistēma, salīdzinājums ar spēkā esošajiem tarifiem		Provizorisko tarifu, ja ir izveidota FinEstLat sistēma, salīdzinājums ar spēkā esošajiem tarifiem	
				Abs.	%	Abs.	%
Gada standarta jaudas produktu tarifi							
Tarifs ieejas punktiem no citas valsts pārvides sistēmas	0,0312507	0,1232448	0,1427700	0,0919941	294%	0,1115193	357%
Tarifs izejas punktiem uz citas valsts pārvides sistēmu	0,0329931	0,1304010	0,0667545	0,0974079	295%	0,0337614	102%
Gada atslēdzamās jaudas produktu tarifi							
Tarifs ieejas punktiem no citas valsts pārvides sistēmas	0,0296882	0,1170825	0,1356315	0,0873943	294%	0,1059433	357%
Tarifs izejas punktiem uz citas valsts pārvides sistēmu	0,0313434	0,1238809	0,0634168	0,0925375	295%	0,0320734	102%
Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu	0,0025327	0,0018234	0,0019722	-0,0007093	-28%	-0,0005605	-22%

3) Provizorisko īstermiņa jaudas produktu tarifu aprēķins

Pielikumā Īstermiņa jaudas produktu tarifi (skat. 2.–10.pielikumu)

4) Izmaksu sadalījuma novērtējums

TAR NC 5.pants noteic, ka izmaksu sadalījuma novērtējums jāveic, lai pārlicinātos, ka starp tīkla iekšsistēmisko un starpsistēmisko izmantojumu nepastāv šķērssubsidēšana. Izmaksu sadalījuma novērtējumu veic, nosakot izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indeksu. Izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indeksa lielums ir atkarīgs no iekšsistēmiskā jaudas rādītāja un starpsistēmiskā jaudas rādītāja. Ja izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indekss pārsniedz 10%, jāsniedz šāda rezultāta pamatojums.

Iekšsistēmisko jaudas rādītāju aprēķina, pārvades pakalpojumu jaudas ieņēmumus, kas gūstami no tīkla iekšsistēmiskā izmantojuma gan visos ieejas punktos, gan visos izejas punktos, dalot ar attiecīgo jaudas izmaksu faktoru vērtību attiecībā uz tīkla iekšsistēmisko izmantojumu.

Starpsistēmisko jaudas rādītāju aprēķina, pārvades pakalpojumu jaudas ieņēmumus, kas gūstami no tīkla starpsistēmiskā izmantojuma gan visos ieejas punktos, gan visos izejas punktos, dalot ar attiecīgo jaudas izmaksu faktoru vērtību attiecībā uz tīkla starpsistēmisko izmantojumu

Saskaņā ar TAR NC 3.panta 8. un 9.punktu tīkla iekšsistēmiskais izmantojums ir dabasgāzes transportēšana ieejas-izejas sistēmā lietotājiem, kas pievienoti tai pašai ieejas-izejas sistēmai, un tīkla starpsistēmiskais izmantojums ir dabasgāzes transportēšana ieejas-izejas sistēmā lietotājiem, kas pievienoti citai ieejas-izejas sistēmai.

Dabasgāzi, ko pārrobežu ieejas punktā ievada attiecīgajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā (tīkla starpsistēmiskais izmantojums), var izvadīt nacionālajā izejas punktā, krātuvē (tīkla iekšsistēmiskais izmantojums) vai pārrobežu izejas punktā (tīkla starpsistēmiskais izmantojums). Tāpēc tīkla starpsistēmiskais izmantojums noteiks, pamatojoties uz TAR NC 5.panta 5.punktu – piešķirtās jaudas apjomi, ko attiecina uz pārvades pakalpojumu sniegšanu tīkla starpsistēmiskam izmantojumam visos ieejas punktos, ir vienādi ar jaudas apjomiem, ko attiecina uz pārvades pakalpojumu sniegšanu tīkla starpsistēmiskam izmantojumam visos izejas punktos, un minēto jaudu izmanto, lai aprēķinātu pārvades pakalpojumu ieņēmumus, kas gūstami no tīkla starpsistēmiskā izmantojuma ieejas punktos. Pārējie pārvades pakalpojumu ieņēmumi ir ieņēmumi, kas gūstami no tīkla iekšsistēmiskā izmantojuma ieejas punktos.

Izmaksu sadalījuma novērtējums veikts, pamatojoties uz atsaucēs cenas metodikā izmantoto izmaksu faktoru – prognozēto dabasgāzes pārvades sistēmas rezervēto ieejas un izejas jaudu (skat. 6.tab.), provizoriskajiem tarifiem (skat. 7.tab.) un atbilstošiem provizoriskiem ieņēmumiem par rezervēto dabasgāzes pārvades sistēmas jaudu regulatīvajam un tarifu periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim.

Lai noteiktu šķērssubsidēšanas pakāpi starp tīkla iekšsistēmisko un starpsistēmisko izmantojumu, pamatojoties uz ierosināto atsaucēs cenas metodiku, aprēķināts iekšsistēmiskais un starpsistēmiskais jaudas rādītājs, kā arī jaudas izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indekss (skat. 9.tab.).

Izmaksu sadalījuma novērtējums

Rādītājs		FinEstLat sistēma nav izveidota* (pēc pastmarkas metodes)		FinEstLat sistēma nav izveidota (pēc pastmarkas metodes)**		FinEstLat sistēma nav izveidota (pēc jaudas svērta attāluma atsaucēs cenas metodika)*		FinEstLat sistēma nav izveidota (pēc jaudas svērta attāluma atsaucēs cenas metodika)**		FinEstLat sistēma izveidota	
		Izmaksu faktors - prognozētā dabagāzes	Ieņēmumi	Izmaksu faktors - prognozētā dabagāzes	Ieņēmumi	Izmaksu faktors - prognozētā dabagāzes	Ieņēmumi	Izmaksu faktors - prognozētā dabagāzes	Ieņēmumi	Izmaksu faktors - prognozētā dabagāzes	Ieņēmumi
Ieeja	Tīkla iekšsistēmiskais izmantojums	38 831 135	4 785 735	38 831 135	7 581 392	38 831 135	11 727 663	38 831 135	12 864 386	38 831 135	5 545 302
	Tīkla starpsistēmiskais izmantojums	47 651 731	1 825 580	47 651 731	9 303 525	14 812 636	2 198 460	14 812 636	2 411 550	6 652 785	1 921 807
Izeja	Tīkla iekšsistēmiskais izmantojums	38 831 135	25 850 428	38 831 135	7 611 975	38 831 135	15 653 200	38 831 135	13 891 286	38 831 135	26 038 493
	Tīkla starpsistēmiskais izmantojums	47 651 731	1 369 257	47 651 731	9 303 525	10 500 362	4 251 677	10 500 362	4 663 778	42 025 916	325 398
Iekšsistēmiskais jaudas rādītājs		0,394479357		0,19563382		0,352563248		0,344513128		0,406681327	
Starpsistēmiskais jaudas rādītājs		0,033522784		0,195240022		0,254815236		0,279513639		0,046164022	
Izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indekss		168,67		0,20		32,19		20,83		159,22	

* Dabagāzes nodrošināšanas izmaksas, ieejas punkta no dabagāzes krātuves un izejas punkta uz dabagāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtie ieņēmumi saskaņā ar Tarifu aprēķināšanas metodiku attiecināti uz maksu par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu

** Dabagāzes nodrošināšanas izmaksas, ieejas punkta no dabagāzes krātuves un izejas punkta uz dabagāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtie ieņēmumi attiecināti uz visiem ieejas/izejas punktiem

Ievērojot, ka dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, kā arī ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtie ieņēmumi saskaņā ar Tarifu aprēķināšanas metodiku attiecināti uz maksu par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, būtiski palielinot šķērssubsidēšanas pakāpi, izmaksu sadalījuma novērtējums veikts arī gadījumam, ja dabasgāzes nodrošināšanas izmaksas un ar dabasgāzes krātuvi saistītās izmaksas tiek attiecinātas uz visiem dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas un izejas punktiem.

Dabasgāzes nodrošināšanas izmaksas, ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtos ieņēmumus saskaņā ar Tarifu aprēķināšanas metodiku attiecinot uz maksu par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indekss ir 168,67. Attiecinot dabasgāzes nodrošināšanas izmaksas un ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtos ieņēmumus uz visiem dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas un izejas punktiem, izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indekss ir 0,2, kas liecina, ka netiek pieļauta šķērssubsidēšana starp tīkla iekšsistēmisko un starpsistēmisko izmantojumu.

Iemesli, kādēļ Tarifu aprēķināšanas metodikā dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, kā arī ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifu 100% atlaides piemērošanas rezultātā negūtos ieņēmumus paredzēts attiecināt uz maksu par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, skaidroti Konsultāciju dokumenta II sadaļas 7. un 8.nodaļā.

Izmaksu novērtējumā noteikti izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indeksi gan pēc pastmarkas atsaucē cenā metodikas, gan pēc jaudas svērtā attāluma atsaucē cenā metodikas (turpmāk – CWD metodika) izmantošanas rezultātā iegūtajiem dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem. Jau minēts, ka Tarifu aprēķināšanas metodika pamatojas uz pastmarkas atsaucē cenā metodikas principiem.

Izmaksu sadalījuma novērtējuma rezultāti liecina, ka CWD metodikas piemērošanas rezultātā tiek iegūts lielāks izmaksu sadalījuma salīdzinājuma indekss. Gadījumam, ja dabasgāzes nodrošināšanas izmaksas un ar dabasgāzes krātuvi saistītās izmaksas tiek attiecinātas uz visiem dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas un izejas punktiem, izmantojot pastmarkas atsaucē cenā metodi, jaudas izmaksu salīdzinājuma indekss ir 0,2, savukārt, izmantojot CWD metodi, – 20,83.

Secināms, ka, izmantojot CWD metodi, šķērssubsidēšanas pakāpe starp tīkla iekšsistēmisko un starpsistēmisko izmantojumu ir augstāka nekā izmantojot pastmarkas atsaucē cenā metodiku.

V Ierosinātās atsaucē cenā metodikas novērtējums

Atbilstoši TAR NC 7.pantam atsaucē cenā metodikai jāatbilst Regulas 715/2009 13.pantam un šādām prasībām:

- dot tīkla izmantotājiem iespēju reproducēt atsaucē cenu aprēķinu un to precīzu prognozi;
- ņemt vērā faktiskās izmaksas, kas rodas pārvades pakalpojuma nodrošināšanā, ievērojot pārvades tīkla sarežģītības pakāpi;
- nodrošināt nediskrimināciju un nepieļaut nepamatotu šķērssubsidēšanu, tostarp tiek ņemti vērā TAR NC 5.pantā paredzētie izmaksu sadalījuma novērtējumi;

- nodrošināt, ka būtisks apjoma risks – jo īpaši saistībā ar transportēšanu ieejas-izejas sistēmā – nav jāuzņemas šīs ieejas-izejas sistēmas galalietotājiem;
- nodrošināt, ka iegūtās atsauces cenas neizkropļo pārrobežu tirdzniecību.

Tarifu aprēķināšanas metodika – pastmarkas atsauces cenas metodika – ir pārredzama, ņem vērā vajadzību pēc sistēmas viengabalainības un tās uzlabošanas un atspoguļo faktiskās izmaksas, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva un strukturāli salīdzināma tīkla operatora izmaksām un ir pārredzamas, vienlaikus ietverot attiecīgu peļņu no ieguldījumiem un vajadzības gadījumā ņemot vērā tarifu salīdzinošo novērtēšanu, ko izstrādājušas regulatīvās iestādes.

Tarifu aprēķināšanas metodika – pastmarkas atsauces cenas metodika – nodrošina, ka izmaksas tiek pienācīgi atspoguļotas un ir prognozējamas, jo atbilstoši metodikai visi jaudas rezervēšanas pakalpojuma ieņēmumi tika attiecināti uz visiem dabasgāzes ieejas-izejas sistēmas ieejas un izejas punktiem, pamatojoties uz ieņēmumu par ieejas un izejas punktu jaudas rezervēšanu sadalījuma koeficientu, kas atspoguļo ieejas un izejas punktu izmantošanas pakāpi. Tā kā ieejas un izejas punktu izmantošanas pakāpi raksturo trīs iepriekšējo kalendāro gadu dienas vidējā izmantotā jauda, atļauto ieņēmumu attiecināšana ir viegli prognozējama. Informācija par izmantotajām dabasgāzes pārvades sistēmas jaudām ir publiski pieejama gan dabasgāzes pārvades sistēmas operatora tīmekļvietnē, gan dabasgāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkla pārredzamības platformā.

Tarifu aprēķināšanas metodika noteic, ka pārvades sistēmas kopējās ieejas un izejas jaudas un attiecīgi arī tarifu noteikšanā netiek ņemta vērā ieejas punktu jauda no citām pārvades sistēmām, kuras ietilpst vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, un izejas punktu jauda uz citām pārvades sistēmām, kuras ietilpst vienotajā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā, tādējādi novēršot nepamatotas šķērssubsidēšanas iespējas.

Tarifu aprēķināšanas metodika¹³ dod sistēmas lietotājiem iespēju reproducēt atsauces cenu aprēķinu un to precīzu prognozi, izmantojot tajā noteiktās gada standarta jaudas produktu tarifu (Tarifu aprēķināšanas metodikas 49.–53.punkts), īstermiņa standarta jaudas produktu tarifu (Tarifu aprēķināšanas metodikas 56.–60.punkts), atslēdzamās jaudas produktu tarifu (Tarifu aprēķināšanas metodikas 61.–64.punkts) un atslēdzamās virtuālās pretplūsmas jaudas produktu tarifu (Tarifu aprēķināšanas metodikas 65.–56.punkts) aprēķināšanas formulas.

Sistēmas lietotāji atsauces cenu aprēķinu reproducēšanai var izmantot vienkāršotu tarifu modeli, kas publicēts Regulatora tīmekļvietnē kā viens no šī Konsultāciju dokumenta pielikumiem.

Konsultāciju dokumenta II sadaļas 7.nodaļā, skaidrojot ITC mehānisma izvēli, secināts, ka FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma laika posmā no 2020. līdz 2022.gadam darbosies, lai apmierinātu iekšzemes dabasgāzes pieprasījumu, jo faktiski nebūs dabasgāzes tranzīta. Neskatoties uz to, novēršot iespēju dabasgāzes ieejas-izejas sistēmas galalietotājiem uzņemties būtisku apjoma risku, Tarifu aprēķināšanas metodika paredz, ka, mainoties ieejas punktu no citām dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmām un izejas punktu uz citām dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmām jaudu izmantojumam, mainās jaudas produktu tarifi ieejas un izejas punktiem, nevis maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu.

Vienādas atsauces cenas (tarifa) 142,77 EUR/MWh/ dienā/gadā piemērošana FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos un attiecīgas nacionālās izejas cenas nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājiem valstī. Šādi aprēķināta un piemērota ieejas punktu atsauces cena, kā norādīts Konsultāciju dokumenta IV sadaļas 2.nodaļā, dabasgāzes piegādātājiem kalpo par motivējošu cenas signālu, jo

¹³ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2019.gada 3.jūlija lēmums Nr.1/10 "Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" – <https://likumi.lv/ta/id/307981-dabasgazes-parvades-sistemas-pakalpojuma-tarifu-aprekinasanas-metodika>

nodrošina to pašreizējās darbības un konkurences vides saderību ar konkurences vidi, kāda veidosies pēc Baltijas valstu un Somijas izolētā dabasgāzes tirgus pastāvēšanas beigšanās.

VI Ierosinātās atsaucenes cenas metodikas un pēc jaudas svērtā attāluma atsaucenes cenas metodikas salīdzinājums

TAR NC 3.apsvēruma noteikums, ja ierosinātā atsaucenes cenas metodika nav CWD metodika, tad šo minēto metodi vajadzētu izmantot par pamatu salīdzināšanai ar ierosināto atsaucenes cenas metodi.

Pastmarkas metode nozīmē, ka neatkarīgi no attāluma, kādā jāpārvada dabasgāze, dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas punktos vai izejas punktos tiem piemērots vienāds tarifs. Līdz ar to prognozētā rezervētā jauda ir vienīgais izmantojamais izmaksu faktors.

Izmantojot pastmarkas un CWD metodi, noteikto dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas un izejas punktu tarifu salīdzinājums veikts, ja minētie tarifi ir noteikti Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmā, jo FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā nav izveidota, tarifi noteikti FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas un izejas punktiem, kā arī ja FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmā tiek piemēroti vienādi ieejas tarifi (skat. 10.tab.).

10.tabula

Dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas un izejas punktu tarifu, kas noteikti, izmantojot pastmarkas un CWD metodi, salīdzinājums

Ieejas/izejas punkts	Provizorisks tarifi, ja FinEstLat sistēma ir izveidota			Provizorisks tarifi, ja FinEstLat sistēma ir izveidota			Provizorisks tarifi, ja FinEstLat sistēmā ir vienādi ieejas tarifi		
	Pastmarkas metodika	CWD metodika	Salīdzinājums (pastmarka-CWD)	Pastmarkas metodika	CWD metodika	Salīdzinājums (pastmarka-CWD)	Pastmarkas metodika	CWD metodika	Salīdzinājums (pastmarka-CWD)
Ieejas punkts Korneti	0,1232	0,3020	-0,1788	-	-	-	-	-	-
Ieejas punkts Kļemenai	0,1232	0,0626	0,0606	0,2889	0,3980	-0,1091	0,1428	0,3980	-0,2552
Ieejas punkts Kārksi	0,1232	0,0482	0,0751	-	-	-	-	-	-
Ieejas punkts no IPGK	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Izejas punkts Korneti	0,1304	0,0921	0,0383	-	-	-	-	-	-
Izejas punkts Kļemenai	0,1304	0,5126	-0,3822	0,0668	0,8810	-0,8142	0,0668	0,8810	-0,8142
Izejas punkts Kārksi	0,1304	0,3326	-0,2022	-	-	-	-	-	-
Izejas punkts Latvijas lietotāju apgādei	0,0018	0,4031	-0,4013	0,0018	0,8090	-0,8072	0,0020	0,8090	-0,8070
Izejas punkts uz dabasgāzes krātuvi	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,00000	0,0000	0,0000	0,00000	0,0000

Saskaņā ar CWD metodi dabasgāzes pārvades sistēmas operatora atgūstamie ieņēmumi ir proporcionāli tā ieguldījumam pārvades sistēmas jaudas izmaksā, un cauruļvada garums (attālums), kas svērts pēc cauruļvada tehniskās jaudas, darbojas kā izmaksu faktors. CWD metodikas piemērošanas rezultātā katram dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas un izejas punktam tiek iegūti dažādi tarifi.

Atbilstoši Baringa pētījuma rezultātiem CWD metodikas piemērošanas rezultātā tiek iegūti būtiski atšķirīgi FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktu tarifi, no kuriem zemākais ir 0,246 EUR/MWh un augstākais – 0,481 EUR/MWh. Arī izejas punktu tarifi ir dažādi – no 0,809 EUR/MWh līdz 1,238 EUR/MWh.

Saskaņā ar Konsultāciju dokumenta IV sadaļas 4.nodaļā attiecībā uz izmaksu sadalījuma novērtējumu secināto CWD metodikas izmantošana salīdzinājumā ar pastmarkas atsaucēs cenas metodikas izmantošanu rada augstāku šķērssubsidēšanas pakāpi starp tikla iekšsistēmisko un starsistēmisko izmantojumu.

VII Pārvades sistēmas operatora atļautie ieņēmumi

Tarifu aprēķināšanas metodika noteic, ka regulatīvā perioda un tarifu perioda ilgums ir trīs gāzes gadi, ja Regulators līdz regulatīvā perioda vai tarifu perioda sākuma gada 15.janvārim nav pieņēmis lēmumu par citu regulatīvā perioda vai tarifu perioda ilgumu.

Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, atļautie ieņēmumi regulatīvajā periodā nemainās, izņemot, ja mainās uz tarifu periodu attiecināmās dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas.

Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, plānotie ieņēmumi tarifu periodā mainās atbilstoši noteiktajai ieņēmumu korekcijai un dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksām, kas attiecināmas uz tarifu periodu.

Plānotie ieņēmumi tarifu periodā sedz tarifu aprēķinā iekļaujamās kopējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas.

Plānotos ieņēmumus tarifu periodā nosaka, no kopējām jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksām atņemot jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksu lielumu, kas sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas efektivitāti, kā arī saimnieciskās darbības efektivitāti (ja tāds ir noteikts) un ITC.

1) Jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas

Dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram tarifu aprēķinā jāietver un precīzi un nepārprotami jānorāda tikai izmaksas, kas saistītas ar jaudas rezervēšanas pakalpojuma sniegšanu.

Tarifu aprēķinā iekļaujamās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas veido pārrobežu pārvades sistēmas un nacionālās pārvades sistēmas kapitāla izmaksas, ekspluatācijas izmaksas, nodokļi un ieņēmumu korekcija, kas attiecināma uz pārrobežu un nacionālo pārvades sistēmu, un izmaksas nosaka, izmantojot šādas formulas:

$$I_{PSO} = I_{PSO\ st} + I_{PSO\ nac},$$

kur:

$I_{PSO\ st}$ – pārrobežu pārvades sistēmas izmaksas [EUR];

$I_{PSO\ nac}$ – nacionālās pārvades sistēmas izmaksas [EUR].

$$I_{PSO\ st} = I_{kap\ st} + I_{ekspl\ st} + I_{nod\ st} + I_{e_{kor\ st}},$$

kur

$I_{kap\ st}$ – pārrobežu pārvades sistēmas kapitāla izmaksas [EUR];

$I_{ekspl\ st}$ – pārrobežu pārvades sistēmas ekspluatācijas izmaksas [EUR];

$I_{nod\ st}$ – nodokļi, kas attiecināmi uz pārrobežu pārvades sistēmu [EUR];

$I_{e_{kor\ st}}$ – ieņēmumu korekcija, kas attiecināma uz pārrobežu pārvades sistēmu [EUR];

$$I_{PSO\ nac} = I_{kap\ nac} + I_{ekspl\ nac} + I_{nod\ nac} + I_{e_{kor\ nac}},$$

kur:

$I_{kap\ nac}$ – nacionālās pārvades sistēmas kapitāla izmaksas [EUR];

$I_{ekspl\ nac}$ – nacionālās pārvades sistēmas ekspluatācijas izmaksas [EUR];

$I_{nod\ nac}$ – nodokļi, kas attiecināmi uz nacionālo pārvades sistēmu [EUR];

$I_{ekor\ nac}$ – ieņēmumu korekcija, kas attiecināma uz nacionālo pārvades sistēmu [EUR].

2) Kapitālas izmaksas

Kapitāla izmaksas veido pārrobežu un nacionālās pārvades sistēmas kapitāla atdeve un pārrobežu un nacionālās pārvades sistēmas pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums nolietojums (amortizācija). Kapitāla izmaksu noteikšanai izmanto regulējamo aktīvu bāzes (RAB) vērtību un kapitāla atdeves likmi.

3) Pārvades sistēmas regulējamo aktīvu bāze (RAB)

RAB vērtības aprēķinos iekļauj sistēmas operatora īpašumā esošo pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu finanšu pārskata atlikušo vai bilances vērtību regulatīvā perioda sākuma gada 1.janvārī, kā arī aktīvos uzskaitītos maksājumus par dalību starptautiskajos pārvades infrastruktūras izveides projektos un saistības, kas izriet no lēmumiem par ieguldījumu izmaksu sadali, kuri ir pieņemti atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.aprīļa Regulai Nr.347/2013 (ES), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr.1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr.713/2009, Regulu (EK) Nr.714/2009 un Regulu (EK) Nr.715/2009 (turpmāk – Regula Nr.347/2013), neiekļaujot finanšu ieguldījumus, debitoru parādus, vērtspapīrus un līdzdalību kapitālos, naudas līdzekļus, krājumus, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas, kā arī pamatlīdzekļu vērtības daļu, kas finansēta no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Savienības, citas starptautiskas organizācijas un institūcijas finanšu palīdzības vai finanšu atbalsta. RAB atbilst jaudas rezervēšanas pakalpojuma ilgtermiņa sniegšanai piesaistītā kapitāla vērtībai (pašu kapitāls un ilgtermiņa kredīti). Lai nodrošinātu atbilstošus stimulus, kas piešķirti saskaņā ar Regulas Nr.347/2013 13.pantu, RAB var iekļaut kopējo interešu projektos radušās pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas, ja, izstrādājot kopējo interešu projektu, tā virzītājs ir pamatojis šāda stimula nepieciešamību un iekļāvis šā stimula papildu ieguvumus projekta izmaksu un ieguvumu analīzē un regulators ir pieņēmis lēmumu par šāda stimula piešķiršanu.

Pamatlīdzekļus, kas iegūti par sistēmas lietotāja līdzekļiem (pieslēguma maksu), neiekļauj RAB vērtībā, šo pamatlīdzekļu nolietojumu nesedz ar tarifiem un no šiem aktīviem neplāno kapitāla atdevi.

Pamatlīdzekļu vai to daļas, kas netiek efektīvi izmantotas jaudas rezervēšanas pakalpojuma sniegšanai, bilances vērtību neietver RAB un to nolietojumu nesedz ar tarifu. Regulators var uzdot sistēmas operatoram iesniegt pamatlīdzekļu tehniskā stāvokļa un kalpošanas ilguma izvērtējumu.

4) Kapitāla atdeves likme

Kapitāla atdeves likmi nosaka Regulators saskaņā ar kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodiku¹⁴. RAB iekļautajiem aktīviem, kuriem aktīva kalpošanas laikā veikta pārvērtēšana, sistēmas operators piemēro atšķirīgu vidējo svērto kapitāla atdeves likmi nekā aktīviem, kuriem nav veikta pārvērtēšana, atbilstoši kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodikā noteiktajam.

Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika noteic, ka Regulators reizi gadā līdz 1.septembrim sagatavo kapitāla atdeves likmes aprēķinu un ar lēmumu nosaka kapitāla atdeves likmi. Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi komersants piemēro, aprēķinot tarifu projektu,

¹⁴ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2018.gada 13.augusta lēmums Nr. 1/23 "Kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodika". Internets – <https://likumi.lv/ta/id/300987-kapitala-atdeves-likmes-aprekinasanas-metodika>

kura spēkā stāšanās datums plānots nākamajā kalendārajā gadā pēc Regulatora lēmuma par kapitāla atdeves likmes noteikšanu pieņemšanas datumā.

Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu projekta izstrādāšanai ir noteikta kapitāla atdeves likme 4,22% apmērā¹⁵.

Regulators aktīvi strādā pie kapitāla atdeves likmes regulējuma izmaiņām, lai, ņemot vērā komersantu piemērotās atšķirīgās aktīvu vērtības noteikšanas pieejas, nodrošinātu, ka komersanti saņem un lietotāji sedz tādas kapitāla izmaksas, kas atbilst tiem ieņēmumiem, ko komersants gūtu, piemērojot nominālo likmi nepārvērtētajai RAB vērtībai (t.i., ieņēmumiem uz aktīvu izveidošanā faktiski ieguldītā kapitāla apjomu).

Ievērojot minēto, provizorisko dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu konsultāciju vai tarifu apstiprināšanas laikā iespējamās dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu projekta izstrādāšanai noteiktās kapitāla atdeves likmes izmaiņas, kas attiecīgi radīs provizorisko dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu līmeņa izmaiņas.

5) Indikatīvie atļautie ieņēmumi

Pamatojoties uz šajā sadaļā aprakstīto atļauto ieņēmumu noteikšanas kārtību, ir noteikts, ka indikatīvie dabasgāzes pārvades sistēmas operatora atļautie ieņēmumi gadā regulatīvajam un tarifu periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim, ja FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma nav izveidota, ir 33 831 tūkst. *euro*, ja FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēma ir izveidota, – 28 286 tūkst. *euro* (skat. 11.tab.).

11.tabula

Indikatīvās kopējās dabasgāzes pārvades sistēmas izmaksas un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora atļautie ieņēmumi gadā regulatīvajam un tarifu periodam no 2020.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 30.septembrim un tarifu periodam no 2019.gada 1.jūlija

Izmaksu posteņi	Apzīmējums	Izmaksas gadā, tūkst. EUR	
		Tarifu periods 01.01.2020.– 30.09.2022	Tarifu periods no 01.07.2019.
Kapitāla izmaksas (WACC= 4,22%) $I_{kap} = P_{KA} + I_{nol}$	I_{kap}	16 788	16 788
Nodokļi $I_{nod} = I_{ip.nod} + I_{ien.nod}$	I_{nod}	848	848
Ekspluatācijas izmaksas (bez dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksām) $I_{ekspl} = I_{tehn proc} + I_{pers} + I_{rem} + I_{saimn}$	I_{ekspl}	11 294	11 248
Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas un to korekcija, t.sk.	I_{sist}	4 901	9 523
<i>Dabasgāzes nodrošināšanas izmaksas</i>		2 618	11 814
<i>Dabasgāzes nodrošināšanas izmaksu korekcija</i>		2 282	(2 291)

¹⁵ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2018.gada 23.augustā lēmums Nr.97 "Par kapitāla atdeves likmi dabasgāzes pārvades sistēmas, dabasgāzes sadales sistēmas un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifu projekta izstrādāšanai. Internets – <https://likumi.lv/ta/id/301233-par-kapitala-atdeves-likmi-dabasgazes-parvades-sistemas-dabasgazes-sadales-sistemas-un-dabasgazes-uzglabanas-pakalpojuma-tari...>

Kopējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas	I _{PSO}	33 831	38 407
Pārvades sistēmas operatoru savstarpējās kompensācija	ITC	5 545	-
Atļautie ieņēmumi, ja FinEstLat sistēma nav izveidota	IePSO	33 831	38 407
Atļautie ieņēmumi, ja FinEstLat sistēma ir izveidota	IePSO	28 286	-

Plānotais atalgojuma pieauguma līmenis salīdzinājumā ar izmaksām spēkā esošajā tarifu periodā, pamatojoties uz Latvijas Bankas prognozi par nominālās bruto darba algas gada pārmaiņām, ir 5,9%¹⁶. Nosakot dabasgāzes pārvades zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas, pieņemts, ka vidējā svērtā dabasgāzes cena ir 19,1 EUR/MWh.

ITC apjoms noteikts, pamatojoties uz FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ITC kārtības pamatprincipu – ieņēmumi, kurus atgūst no visu FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktu tarifiem, tiek apvienoti un sadalīti starp pārvades sistēmas operatoriem proporcionāli iekšzemes gada patēriņam. Plānotais Latvijas dabasgāzes patēriņš ir 14 176 894 545 kWh. Reizinot plānoto dabasgāzes patēriņu ar vienoto FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktu tarifu 0,14277 EUR/kWh/d/g, tiek noteikts gada ITC apjoms 5 545 tūkst. *euro*.

6) Vienkāršots tarifu modelis

Vienkāršots tarifu modelis publicēts Regulatora tīmekļvietnē www.sprk.gov.lv.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

¹⁶ <https://www.bank.lv/darbibas-jomas/monetaras-politikas-istenosana/prognozes>

Pielikumi

Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu pie dažādām dabasgāzes apgādes nodrošināšanas vērtībām

Apjoms Vidējais Latvijas patēriņš 14 176 894 545
Izsoles solis, EUR 100 000

Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, EUR	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, EUR/KWh	Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, EUR	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, EUR/KWh	Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, EUR	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, EUR/KWh	Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, EUR	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, EUR/KWh	Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, EUR	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, EUR/KWh	Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, EUR	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, EUR/KWh	Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, EUR	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, EUR/KWh	Dabasgāzes apgādes nodrošināšanas izmaksas, EUR	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu, EUR/KWh
0,00	0,0015541														
100 000	0,0015612	3 100 000	0,0017728	6 100 000	0,0019844	9 100 000	0,0021960	12 100 000	0,0024076	15 100 000	0,0026193	18 100 000	0,0028309	21 100 000	0,0030425
200 000	0,0015683	3 200 000	0,0017799	6 200 000	0,0019915	9 200 000	0,0022031	12 200 000	0,0024147	15 200 000	0,0026263	18 200 000	0,0028379	21 200 000	0,0030495
300 000	0,0015753	3 300 000	0,0017869	6 300 000	0,0019985	9 300 000	0,0022101	12 300 000	0,0024218	15 300 000	0,0026334	18 300 000	0,0028450	21 300 000	0,0030566
400 000	0,0015824	3 400 000	0,0017940	6 400 000	0,0020056	9 400 000	0,0022172	12 400 000	0,0024288	15 400 000	0,0026404	18 400 000	0,0028520	21 400 000	0,0030636
500 000	0,0015894	3 500 000	0,0018010	6 500 000	0,0020126	9 500 000	0,0022242	12 500 000	0,0024359	15 500 000	0,0026475	18 500 000	0,0028591	21 500 000	0,0030707
600 000	0,0015965	3 600 000	0,0018081	6 600 000	0,0020197	9 600 000	0,0022313	12 600 000	0,0024429	15 600 000	0,0026545	18 600 000	0,0028661	21 600 000	0,0030777
700 000	0,0016035	3 700 000	0,0018151	6 700 000	0,0020267	9 700 000	0,0022384	12 700 000	0,0024500	15 700 000	0,0026616	18 700 000	0,0028732	21 700 000	0,0030848
800 000	0,0016106	3 800 000	0,0018222	6 800 000	0,0020338	9 800 000	0,0022454	12 800 000	0,0024570	15 800 000	0,0026686	18 800 000	0,0028802	21 800 000	0,0030919
900 000	0,0016176	3 900 000	0,0018292	6 900 000	0,0020409	9 900 000	0,0022525	12 900 000	0,0024641	15 900 000	0,0026757	18 900 000	0,0028873	21 900 000	0,0030989
1 000 000	0,0016247	4 000 000	0,0018363	7 000 000	0,0020479	10 000 000	0,0022595	13 000 000	0,0024711	16 000 000	0,0026827	19 000 000	0,0028944	22 000 000	0,0031060
1 100 000	0,0016317	4 100 000	0,0018433	7 100 000	0,0020550	10 100 000	0,0022666	13 100 000	0,0024782	16 100 000	0,0026898	19 100 000	0,0029014	22 100 000	0,0031130
1 200 000	0,0016388	4 200 000	0,0018504	7 200 000	0,0020620	10 200 000	0,0022736	13 200 000	0,0024852	16 200 000	0,0026968	19 200 000	0,0029085	22 200 000	0,0031201
1 300 000	0,0016458	4 300 000	0,0018575	7 300 000	0,0020691	10 300 000	0,0022807	13 300 000	0,0024923	16 300 000	0,0027039	19 300 000	0,0029155	22 300 000	0,0031271
1 400 000	0,0016529	4 400 000	0,0018645	7 400 000	0,0020761	10 400 000	0,0022877	13 400 000	0,0024993	16 400 000	0,0027110	19 400 000	0,0029226	22 400 000	0,0031342
1 500 000	0,0016599	4 500 000	0,0018716	7 500 000	0,0020832	10 500 000	0,0022948	13 500 000	0,0025064	16 500 000	0,0027180	19 500 000	0,0029296	22 500 000	0,0031412
1 600 000	0,0016670	4 600 000	0,0018786	7 600 000	0,0020902	10 600 000	0,0023018	13 600 000	0,0025135	16 600 000	0,0027251	19 600 000	0,0029367	22 600 000	0,0031483
1 700 000	0,0016741	4 700 000	0,0018857	7 700 000	0,0020973	10 700 000	0,0023089	13 700 000	0,0025205	16 700 000	0,0027321	19 700 000	0,0029437	22 700 000	0,0031553
1 800 000	0,0016811	4 800 000	0,0018927	7 800 000	0,0021043	10 800 000	0,0023159	13 800 000	0,0025276	16 800 000	0,0027392	19 800 000	0,0029508	22 800 000	0,0031624
1 900 000	0,0016882	4 900 000	0,0018998	7 900 000	0,0021114	10 900 000	0,0023230	13 900 000	0,0025346	16 900 000	0,0027462	19 900 000	0,0029578	22 900 000	0,0031694
2 000 000	0,0016952	5 000 000	0,0019068	8 000 000	0,0021184	11 000 000	0,0023301	14 000 000	0,0025417	17 000 000	0,0027533	20 000 000	0,0029649	23 000 000	0,0031765
2 100 000	0,0017023	5 100 000	0,0019139	8 100 000	0,0021255	11 100 000	0,0023371	14 100 000	0,0025487	17 100 000	0,0027603	20 100 000	0,0029719	23 100 000	0,0031836
2 200 000	0,0017093	5 200 000	0,0019209	8 200 000	0,0021325	11 200 000	0,0023442	14 200 000	0,0025558	17 200 000	0,0027674	20 200 000	0,0029790	23 200 000	0,0031906
2 300 000	0,0017164	5 300 000	0,0019280	8 300 000	0,0021396	11 300 000	0,0023512	14 300 000	0,0025628	17 300 000	0,0027744	20 300 000	0,0029861	23 300 000	0,0031977
2 400 000	0,0017234	5 400 000	0,0019350	8 400 000	0,0021467	11 400 000	0,0023583	14 400 000	0,0025699	17 400 000	0,0027815	20 400 000	0,0029931	23 400 000	0,0032047
2 500 000	0,0017305	5 500 000	0,0019421	8 500 000	0,0021537	11 500 000	0,0023653	14 500 000	0,0025769	17 500 000	0,0027885	20 500 000	0,0030002	23 500 000	0,0032118
2 600 000	0,0017375	5 600 000	0,0019492	8 600 000	0,0021608	11 600 000	0,0023724	14 600 000	0,0025840	17 600 000	0,0027956	20 600 000	0,0030072	23 600 000	0,0032188
2 700 000	0,0017446	5 700 000	0,0019562	8 700 000	0,0021678	11 700 000	0,0023794	14 700 000	0,0025910	17 700 000	0,0028027	20 700 000	0,0030143	23 700 000	0,0032259
2 800 000	0,0017516	5 800 000	0,0019633	8 800 000	0,0021749	11 800 000	0,0023865	14 800 000	0,0025981	17 800 000	0,0028097	20 800 000	0,0030213	23 800 000	0,0032329
2 900 000	0,0017587	5 900 000	0,0019703	8 900 000	0,0021819	11 900 000	0,0023935	14 900 000	0,0026051	17 900 000	0,0028168	20 900 000	0,0030284	23 900 000	0,0032400
3 000 000	0,0017658	6 000 000	0,0019774	9 000 000	0,0021890	12 000 000	0,0024006	15 000 000	0,0026122	18 000 000	0,0028238	21 000 000	0,0030354	24 000 000	0,0032470

PROVIZORISKIE ĪSTERMIŅA KONSTANTĀS JAUDAS PRODUKTU TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022., ja nav izveidota FinEstLat sistēma

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN			
		Ieejas punkti		Izejas punkti	
		No citas valsts pārvades sistēmas Tie	No dabasgāzes krātuves Tie kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tiz	Uz dabasgāzes krātuvi Tiz kr

Ilgtermiņa jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,1232448	0,0000000	0,1304010	0,0000000
--------------------------	--------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tarifi ceturkšņa jaudai					
1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0,0457105	0,0000000	0,0483647	0,0000000
2. ceturksnis		0,0306988	0,0000000	0,0324813	0,0000000
3. ceturksnis		0,0310361	0,0000000	0,0328383	0,0000000
4. ceturksnis		0,0457105	0,0000000	0,0483647	0,0000000

Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai

		Mēnesis	Diena	Pašreizējā	Mēnesis	Diena	Pašreizējā	Mēnesis	Diena	Pašreizējā	Mēnesis	Diena	Pašreizējā
		Tie m	Tie d	diena Tie dī	Tie m	Tie d	diena Tie dī	Tiz m	Tiz d	diena Tiz dī	Tiz m	Tiz d	diena Tiz dī
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0,0156867	0,0010627	0,0010627	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0110651	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris		0,0143370	0,0010627	0,0010627	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101130	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts		0,0156867	0,0010627	0,0010627	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0110651	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis		0,0151807	0,0010627	0,0010627	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0107081	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maijs		0,0104578	0,0003542	0,0003542	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0110651	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs		0,0101205	0,0003542	0,0003542	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0107081	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs		0,0104578	0,0003542	0,0003542	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0110651	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts		0,0104578	0,0003542	0,0003542	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0110651	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris		0,0101205	0,0003542	0,0003542	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0107081	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris		0,0104578	0,0003542	0,0003542	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0110651	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris		0,0151807	0,0010627	0,0010627	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0107081	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris		0,0156867	0,0010627	0,0010627	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0110651	0,0003748	0,0003748	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Īstermiņa standarta jaudas produktu reizinātāji

Kc=1.00 Km=1.00 Kd=1.05 Kdl=1.05

Sezonālo standarta jaudas produktu reizinātāji

Sc=1.50 Sm=1.50 Sd=3.00 Sdl=3.00

Q1,Q4

Jan, Feb, Mar, Apr,
Nov, Dec

Jan, Feb,
Mar, Apr,
Nov, Dec

Jan, Feb,
Mar, Apr,
Nov, Dec

PROVIZORISKIE ĪSTERMIŅA KONSTANTĀS JAUDAS PRODUKTU TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022., ja ir izveidota FinEstLat sistēma

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN											
		Ieejas punkti		Izejas punkti									
		No citas valsts pārvades sistēmas Tie	No dabasgāzes krātuves Tie kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tiz	Uz dabasgāzes krātuvi Tiz kr								
Ilgtermiņa jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,2888725	0,0000000	0,0667545	0,0000000								
Tarifi ceturksņa jaudai													
1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0,0785698	0,0000000	0,0181564	0,0000000								
2. ceturksnis		0,0791502	0,0000000	0,0182905	0,0000000								
3. ceturksnis		0,0800199	0,0000000	0,0184915	0,0000000								
4. ceturksnis		0,0785698	0,0000000	0,0181564	0,0000000								
Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai													
		Mēnesis Tie m	Diena Tie d	Pašreizējā diena Tie dī	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dī	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dī	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dī
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0,0306400	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris		0,0280037	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0064713	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts		0,0306400	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis		0,0296517	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0068521	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maijs		0,0306400	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs		0,0296517	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0068521	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs		0,0306400	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts		0,0306400	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris		0,0296517	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0068521	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris		0,0306400	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris		0,0296517	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0068521	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris		0,0306400	0,0011861	0,0013442	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Īstermiņa standarta jaudas produktu reizinātāji

Kc=1,1 Km=1,25 Kd=1,5 Kdl=1,7

Sezonālo standarta jaudas produktu reizinātāji

Sc=1	Sm=1	Sd=1	Sdl=1
Q1,Q4	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec

PROVIZORISKIE ĪSTERMIŅA KONSTANTĀS JAUDAS PRODUKTU TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022., ja FinEstLat sistēmā ir vienādi ieejas tarifi

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN											
		Ieejas punkti		Izejas punkti									
		No citas valsts pārvades sistēmas Tie	No dabasgāzes krātuves Tie kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tiz	Uz dabasgāzes krātuvi Tiz kr								
Ilgtermiņa jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,1427700	0,0000000	0,0667545	0,0000000								
Tarifi ceturksņa jaudai													
1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0,0388317	0,0000000	0,0181564	0,0000000								
2. ceturksnis		0,0391185	0,0000000	0,0182905	0,0000000								
3. ceturksnis		0,0395484	0,0000000	0,0184915	0,0000000								
4. ceturksnis		0,0388317	0,0000000	0,0181564	0,0000000								
Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai													
		Mēnesis Tie m	Diena Tie d	Pašreizējā diena Tie dl	Mēnesis Tie m	Diena Tie d	Pašreizējā diena Tie dl	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dl	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dl
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0,0151433	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris		0,0138403	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0064713	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts		0,0151433	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis		0,0146548	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0068521	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maijs		0,0151433	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs		0,0146548	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0068521	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs		0,0151433	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts		0,0151433	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris		0,0146548	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0068521	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris		0,0151433	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris		0,0146548	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0068521	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris		0,0151433	0,0005862	0,0006644	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0070805	0,0002741	0,0003106	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Īstermiņa standarta jaudas produktu reizinātāji

Kc=1,1 Km=1,25 Kd=1,5 Kdl=1,7

Sezonālo standarta jaudas produktu reizinātāji

Sc=1 Sm=1 Sd=1 Sdl=1

Q1,Q4 Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec

PROVIZORISKIE ATSLĒDZAMĀS JAUDAS PRODUKTU TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022., ja nav izveidota FinEstLat sistēma

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN			
		Ieejas punkti		Izejas punkti	
		No citas valsts pārvades sistēmas Tie	No dabasgāzes krātuves Tie kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tiz	Uz dabasgāzes krātuvi Tiz kr

Ilgtermiņa jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,1170825	0,0000000	0,1238809	0,0000000
--------------------------	--------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tarifi ceturkšņa jaudai					
1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksni	0,0651375	0,0000000	0,0689197	0,0000000
2. ceturksnis		0,0291639	0,0000000	0,0308572	0,0000000
3. ceturksnis		0,0294843	0,0000000	0,0311963	0,0000000
4. ceturksnis		0,0651375	0,0000000	0,0689197	0,0000000

Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai

	Mēnesis Tie m	Diena Tie d	Pašreizējā diena Tie dl	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dl	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dl	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dl
Janvāris	0,0223536	0,0030286	0,0030286	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris	0,0204303	0,0030286	0,0030286	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0096074	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts	0,0223536	0,0030286	0,0030286	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis	0,0216325	0,0030286	0,0030286	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101727	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maījs	0,0099349	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs	0,0096145	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101727	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs	0,0099349	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts	0,0099349	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris	0,0096145	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101727	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris	0,0099349	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris	0,0216325	0,0030286	0,0030286	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101727	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris	0,0223536	0,0030286	0,0030286	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Kpārsi=0.05

Sezonālo standarta jaudas produktu reizinātāji

Sc=1.50	Sm=1.50	Sd=3.00	Sdl=3.00
Q1,Q4	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec

PROVIZORISKIE ATSLĒDZAMĀS JAUDAS PRODUKTU TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022., ja ir izveidota FinEstLat sistēma

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN			
		Ieejas punkti		Izejas punkti	
		No citas valsts pārvades sistēmas Tie	No dabasgāzes krātuves Tie kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tiz	Uz dabasgāzes krātuvi Tiz kr

Ilgtermiņa jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,2744289	0,0000000	0,0634168	0,0000000
--------------------------	--------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tarifi ceturkšņa jaudai					
1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0,0746413	0,0000000	0,0172486	0,0000000
2. ceturksnis		0,0751926	0,0000000	0,0173760	0,0000000
3. ceturksnis		0,0760189	0,0000000	0,0175669	0,0000000
4. ceturksnis		0,0746413	0,0000000	0,0172486	0,0000000

Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai													
		Mēnesis Tie m	Diena Tie d	Pašreizējā diena Tie dl	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dl	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dl	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz dl
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris		0,0266036	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0061477	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis		0,0281691	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maijs		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs		0,0281691	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris		0,0281691	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris		0,0281691	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Kpārsi=0.05

Sezonālo standarta jaudas produktu reizinātāji

Sc=1	Sm=1	Sd=1	Sdl=1
Q1,Q4	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec	Jan, Feb, Mar, Apr, Nov, Dec

PROVIZORISKIE ATSLĒDZAMĀS JAUDAS PRODUKTU TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022, ja FinEstLat sistēmā ir vienādi ieejas tarifi

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN											
		Ieejas punkti		Izejas punkti									
		No citas valsts pārvades sistēmas Tie	No dabasgāzes krātuves Tie kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tiz	Uz dabasgāzes krātuvi Tiz kr								
Ilgtermiņa jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,1356315	0,0000000	0,0634168	0,0000000								
Tarifi ceturkšņa jaudai													
1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0,0368901	0,0000000	0,0172486	0,0000000								
2. ceturksnis		0,0371626	0,0000000	0,0173760	0,0000000								
3. ceturksnis		0,0375710	0,0000000	0,0175669	0,0000000								
4. ceturksnis		0,0368901	0,0000000	0,0172486	0,0000000								
Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai													
		Mēnesis Tie m	Diena Tie d	Pašreizējā diena Tie d1	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz d1	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz d1	Mēnesis Tiz m	Diena Tiz d	Pašreizējā diena Tiz d1
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris		0,0131483	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0061477	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts		0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis		0,0139221	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maijs		0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs		0,0139221	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs		0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts		0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris		0,0139221	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris		0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris		0,0139221	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris		0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Kpārsi=0.05

Sezonālo standarta jaudas produktu reizinātāji

Sc=1	Šm=1	Sd=1	Sdl=1
Q1,Q4	Jan,Feb, Mar,Apr, Nov,Dec	Jan,Feb, Mar,Apr, Nov,Dec	Jan,Feb, Mar,Apr, Nov,Dec

PROVIZORISKIE ATSLĒDZAMĀS VIRTUĀLĀS PRETPLŪSMAS JAUDAS TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022., ja nav izveidota FinEstLat sistēma

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vlenību, EUR, bez PVN			
		Ieejas punkti		Izejas punkti	
		No citas valsts pārvades sistēmas Tp virt ie	No dabasgāzes krātuves Tp virt ie kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tp virt iz	Uz dabasgāzes krātuvi Tp virt iz kr
Ilgtermiņa virtuālās jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,1170825	0,0000000	0,1238809	0,0000000

Tarifi ceturkšņa jaudai

1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0,0434250	0,0000000	0,0459465	0,0000000
2. ceturksnis		0,0291639	0,0000000	0,0308572	0,0000000
3. ceturksnis		0,0294843	0,0000000	0,0311963	0,0000000
4. ceturksnis		0,0434250	0,0000000	0,0459465	0,0000000

Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai

	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī	Diena Pašreizējā diena - kWh / dienā	Mēnesis			Diena			Pašreizējā diena				
			Tp virt ie m	Tp virt ie d	Tp virt ie dl	Tp virt ie kr m	Tp virt ie kr d	Tp virt ie kr dl	Tp virt iz m	Tp virt iz d	Tp virt iz dl	Tp virt iz kr m	Tp virt iz kr d
Janvāris	0,0149024	0,0010095	0,0010095	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris	0,0136202	0,0010095	0,0010095	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0096074	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts	0,0149024	0,0010095	0,0010095	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis	0,0144217	0,0010095	0,0010095	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101727	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maijs	0,0099349	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs	0,0096145	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101727	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs	0,0099349	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts	0,0099349	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris	0,0096145	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101727	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris	0,0099349	0,0003365	0,0003365	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris	0,0144217	0,0010095	0,0010095	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0101727	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris	0,0149024	0,0010095	0,0010095	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0105118	0,0003560	0,0003560	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Atslēdzamās jaudas produktu reizinātājs pretplūsmas pakalpojumam

Kvirt=0.95

PROVIZORISKIE ATSLĒDZAMĀS VIRTUĀLĀS PRETPLŪSMAS JAUDAS TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022., ja ir izveidota FinEstLat sistēma

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN			
		Ieejas punkti		Izejas punkti	
		No citas valsts pārvades sistēmas Tp virt le	No dabasgāzes krātuves Tp virt le kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tp virt iz	Uz dabasgāzes krātuvi Tp virt iz kr
Ilgtermiņa virtuālās jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,2744289	0,0000000	0,0634168	0,0000000

Tarifi ceturkšņa jaudai

1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0,0746413	0,0000000	0,0172486	0,0000000
2. ceturksnis		0,0751926	0,0000000	0,0173760	0,0000000
3. ceturksnis		0,0760189	0,0000000	0,0175669	0,0000000
4. ceturksnis		0,0746413	0,0000000	0,0172486	0,0000000

Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai

		Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena	Mēnesis	Diena	Pašreizējā diena
		Tp virt le m	Tp virt le d	Tp virt le dl	Tp virt le kr m	Tp virt le kr d	Tp virt le kr dl	Tp virt iz m	Tp virt iz d	Tp virt iz dl	Tp virt iz kr m	Tp virt iz kr d	Tp virt iz kr dl
Janvāris	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris		0,0266036	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0061477	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis		0,0281691	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maijs		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs		0,0281691	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris		0,0281691	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris		0,0281691	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris		0,0291080	0,0011268	0,0012770	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Atslēdzamās jaudas produktu reizinātais pretplūsmas pakāpjumam

Kvirt=0.95

PROVIZORISKIE ATSLĒDZAMĀS VIRTUĀLĀS PRETPLŪSMAS JAUDAS TARIFI tarifu periodam 01.01.2020.–30.09.2022., ja FinEstLat sistēmā ir vienādi ieejas tarifi

2020.-2022.gada tarifu projekts	Jaudas vienības	Tarifi par rezervēto jaudas vienību, EUR, bez PVN			
		Ieejas punkti		Izejas punkti	
		No citas valsts pārvades sistēmas Tp virt ie	No dabasgāzes krātuves Tp virt ie kr	Uz citas valsts pārvades sistēmu Tp virt iz	Uz dabasgāzes krātuvi Tp virt iz kr
Ilgtermiņa virtuālās jaudas tarifs	kWh / dienā / gadā	0,1356315	0,0000000	0,0634168	0,0000000

Tarifi ceturkšņa jaudai

1. ceturksnis	kWh / dienā / ceturksnī	0,0368901	0,0000000	0,0172486	0,0000000
2. ceturksnis		0,0371626	0,0000000	0,0173760	0,0000000
3. ceturksnis		0,0375710	0,0000000	0,0175669	0,0000000
4. ceturksnis		0,0368901	0,0000000	0,0172486	0,0000000

Tarifi mēnesim, dienai un pašreizējai dienai

	Mēnesis - kWh / dienā / mēnesī	Diena, Pašreizējā diena - kWh / dienā	Mēnesis			Diena			Pašreizējā diena			Mēnesis			Diena			Pašreizējā diena		
			Tp virt ie m	Tp virt ie d	Tp virt ie dl	Tp virt ie kr m	Tp virt ie kr d	Tp virt ie kr dl	Tp virt iz m	Tp virt iz d	Tp virt iz dl	Tp virt iz kr m	Tp virt iz kr d	Tp virt iz kr dl	Tp virt iz m	Tp virt iz d	Tp virt iz dl	Tp virt iz kr m	Tp virt iz kr d	Tp virt iz kr dl
Janvāris			0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Februāris			0,0131483	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0061477	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Marts			0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Aprīlis			0,0139221	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Maijs			0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūnijs			0,0139221	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Jūlijs			0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Augusts			0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Septembris			0,0139221	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Oktobris			0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Novembris			0,0139221	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0065095	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000
Decembris			0,0143861	0,0005569	0,0006311	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0067265	0,0002604	0,0002951	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000	0,0000000

Atslēdzamās jaudas produktu reizinātājs pretplūsmas pakalpojumam

Kvirt=0.95

Vidējie spēkā esošie gada un dienas konstantās jaudas produktu tarifi* Eiropas Savienības* ieejas punktos****

Pārvades sistēmas operators	PSO vidējie konstantās jaudas tarifi ES ieejas punktos		
	Gada jauda	Dienas jauda (gada vidējā)	
	EUR/MWh/d/gadā	2018. gada mēnešu vidējais	EUR/MWh/d
NET4GAS (Čehijas Republika)	30,06	Janvāris-Decembris	0,12
GAZ-SYSTEM S.A. (Polija)	262,23	Janvāris-Decembris	1,60
Eurostream (Slovākija)	129,67	Janvāris-Septembris	1,06
Gas Connect Austria (Austrija)	41,74	No 01.10.2017	0,14
TAG (Austrija)	28,96	Pašlaik piemērots	0,10
FGSZ (Ungārija)	172,90	Janvāris-Decembris	0,90
Plinovodi (Slovēnija)	97,26	Janvāris-Decembris	0,86
Plinacro Ltd (Horvātija)	325,19	Janvāris-Decembris	3,98
Transgaz (Rumānija)	137,88	Janvāris-Septembris	0,98
Bulgartransgaz (Bulgārija)	86,37	Janvāris-Septembris	0,55
DESFA (Grieķija)	145,70	Janvāris-Decembris	0,57
Fluxys Belgium (Beļģija)	30,50	Janvāris-Decembris	0,13
Energinet.dk (Dānija)	73,48	Janvāris-Septembris	0,28
GRTgaz (Francija)	97,58	01.04.2018-31.03.2019	0,35
TIGF (Francija)	103,32	no 01.04.2018	0,43
GTS (Nīderlande)	43,84	Janvāris-Septembris	0,18
Open Grid Europe (Vācija)	155,23	Janvāris-Decembris	0,60
GRTgaz Deutschland (Vācija)	120,25	Janvāris-Decembris	0,46
GASCADE Gastransport (Vācija)	110,00	Janvāris-Decembris	0,42
Gasunie Deutschland (Vācija)	170,30	Janvāris-Decembris	0,65
Jordgas Transport (Vācija)	76,56	Janvāris-Decembris	0,29
ThyssenGas (Vācija)	133,33	Janvāris-Decembris	0,51
Fluxys TENP (Vācija)	67,82	Janvāris-Septembris	0,23
bayernets (Vācija)	54,05	Janvāris-Decembris	0,21
ONTRAS (Vācija)	179,46	Janvāris-Decembris	0,69
Fluxys Deutschland (Vācija)	165,12	Janvāris-Decembris	0,63
NEL Gastransport (Vācija)	89,58	Janvāris-Decembris	0,34
OPAL Gastransport (Vācija)	17,92	Janvāris-Decembris	0,07
Snam Rete Gas (Itālija)	115,28	Janvāris-Septembris	0,47
REN (Portugāle)	121,80	no 07.2018. līdz 09.2019.	0,67
Enagas (Spānija)	130,18	Janvāris-Septembris	1,08
National Grid Gas (Lielbritānija)	300,02	01.10.2017-01.10.2018	0,82
Interconnector (Lielbritānija)	70,43	01.10.2017-01.10.2018	1,16
Gas Network Ireland (Irija)	359,18	No 01.10.2017	2,87
GMO NI (UK: Ziemeļīrija)	252,27	No 01.10.2017	5,94
Vidējais tarifs	128,44		0,67
Standarta klūda	14,33		
Provizoriskā atsauces cena	142,77		

* Pārvades sistēmu operatori, kuri darbojas ārpus euro zonas esošās valstīs, kur nav nemainīgs euro valūtas mainas kurss. Tarifi EUR var mainīties katru dienu.

** Pārrobežu (CB), ieskaitot SDG (vai CB VIP), punkti (izņemot krātuves, ražošanas punktus, ieeju no sadales sistēmas u.c.)

*** Aptver PSO no 20 (no 28) ES dalībvalstīm (jo Maltā un Kiprā nav PSO, Zviedrijā ieejas tarifi netiek noteikti/piemēroti, Luksemburgas sistēma ir integrēta Beļģijas sistēmā, Lietuva, Latvija, Igaunija un Somija netiek vērtētās).

Vienkāršots provizorisko dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķins

ATRUNA UN PASKAIDROJUMI:

Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi, kas aprēķināti izmantojot vienkāršoto tarifu modeli, ir indikatīvi un nav saistoši Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram un dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājiem. Vienkāršotais tarifu modelis sagatavots, pamatojoties uz Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regulas (ES) 2017/460, ar ko izveido tīkla kodeksu par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām. Ar vienkāršotā tarifu modeļa palīdzību ir iespējams noteikt gada jaudas produktu tarifus. **Maināmas ir tīklā baltās šūnas!**

1. Prognozētā dabasgāzes pārvades sistēmas ieejas uz izejas punktu jauda			Ja izveidota FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas- izejas sistēmas	Ja nav izveidota FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas- izejas sistēmas
1.1.	Pārvades sistēmas kopējā ieejas punktu jauda	kWh/gadā	39 491 880	86 482 867
	Ieejas punkta jauda Korneti	kWh/gadā		44 302 159
	Ieejas punkta jauda Kiemenai	kWh/gadā	6 652 785	6 652 785
	Ieejas punkta jauda Karksi	kWh/gadā		2 688 828
	Ieejas punkta jauda no IPGK	kWh/gadā	32 839 095	32 839 095
1.2.	Pārvades sistēmas izejas jauda	kWh/gadā	80 857 051	86 482 867
	Izejas punkta jauda Korneti	kWh/gadā		1 465 257
	Izejas punkta jauda Kiemenai	kWh/gadā	4 874 546	4 874 546
	Izejas punkta jauda Karksi	kWh/gadā		4 160 559
	Izejas punkta jauda Latvijas lietotāju apgādei	kWh/gadā	38 831 135	38 831 135
	Izejas punkta jauda uz dabasgāzes krātuvi	kWh/gadā	37 151 370	37 151 370
1.3.	Gada laikā dabasgāzes pārvades un sadales sistēmai pieslēgtajiem gazificētajiem objektiem piegādātās dabasgāzes apjomu prognoze	kWh	14 176 894 545	
2.	Ieejas-izejas ieņēmumu sadalījums			
2.1.	Ieeja	%		50%
2.2.	Izeja	%		50%
3.	Ieejas punkta no dabasgāzes krātuves un izejas izejas punkta uz dabasgāzes krātuvi tarifem piemērotā atlaide	%		100%
4.	Izmaksu pārdales koeficients starp nacionālās un pārrobežu apgādes pārvades sistēmas izmaksām	%		65%
5.	FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas vienotais ieejas punktu tarifs	EUR/kWh/dienā/gadā	0,1427700	
5.1.	FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas vienotais ieejas punktu tarifs	EUR/kWh/dienā	0,00039	
6.	Kopējās jaudas rezervēšanas pakalpojuma izmaksas	EUR	33 831 000	
6.1.	Dabasgāzes nodrošināšanas izmaksas	EUR	4 900 859	
7.	Pārvades sistēmas operatoru savstarpējās kompensācijas (5.-4.*1.3.)	EUR	5 545 302	
8.	Atļautie ieņēmumi (6.-4.-5.)	EUR	28 285 698	
8.1.	Pārrobežu pārvades sistēmas ieņēmumi (8.1.=(6.-6.1.-7.)*(1-4.))	EUR	8 294 388	
8.2.	Nacionālās apgādes pārvades sistēmas ieņēmumi (8.1.=(6.-6.1.-7.)*4.+6.1.+7.)	EUR	19 991 310	
9.	Gada jaudas produktu tarifi			
	Gada standarta jaudas produkta tarifs ieejas punktiem no citas pārvades ieejas-izejas sistēmas	EUR/kWh/d/gadā	0,2888725	
	Gada standarta jaudas produkta tarifs ieejas punktam no dabasgāzes krātuves	EUR/kWh/d/gadā	0,0000000	
	Gada standarta jaudas produkta tarifs izejas punktiem uz citu pārvades ieejas-izejas sistēmu	EUR/kWh/d/gadā	0,0667545	
	Gada standarta jaudas produkta tarifs izejas punktam uz dabasgāzes krātuvi	EUR/kWh/d/gadā	0,0000000	
	Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu	EUR/kWh	0,0018367	

Provizorisko dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu koriģēšana

PASKAIDROJUMI:

Saskaņā ar FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas regulatīvo iestāžu vienošanos, ja tiek noteikta vienota atsauces cenu visos FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas-izejas sistēmas ieejas punktos, attiecīgi tiek koriģēti tarifi izejas punktam uz nacionālo dabasgāzes sadales sistēmu.

Maināmas ir tikai baltās šūnas!

Jaudas produkta veids	Mērvienība	Gada jaudas produktu tarifi FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas- izejas sistēmā	Vienotā atsauces cena visos FinEstLat vienotās dabasgāzes pārvades ieejas- izejas sistēmas ieejas punktos	Gada jaudas produktu tarifi, ja vienota atsauces cena FinEstLat vienotā dabasgāzes pārvades ieejas- izejas sistēmas ieejas punktos
Gada standarta jaudas produkta tarifs ieejas punktiem no citas pārvades ieejas-izejas sistēmas	EUR/kWh/d/gadā	0,2888725	0,1427700	0,1427700
Gada standarta jaudas produkta tarifs ieejas punktam no dabasgāzes krātuves	EUR/kWh/d/gadā	0,0000000		0,0000000
Gada standarta jaudas produkta tarifs izejas punktiem uz citu pārvades ieejas-izejas sistēmu	EUR/kWh/d/gadā	0,0667545		0,0667545
Gada standarta jaudas produkta tarifs izejas punktam uz dabasgāzes krātuvi	EUR/kWh/d/gadā	0,0000000		0,0000000
Maksa par izejas punkta Latvijas lietotāju apgādei izmantošanu	EUR/kWh	0,0018367		0,0019722